

319 - 272 π.Χ.

ΠΥΡΡΟΣ

Δυναμική
Επικοινωνία

ΔΙΗΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210-8233830, FAX: 210-8238468 - ΕΤΟΣ 11^ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 54 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2011 - ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 1,50 ΕΥΡΩ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

**Ο διακεκριμένος Σουλιώτης
δικηγόρος κ. Γεώργιος Οικονόμου
στο τιμόνι της κορυφαίας οργάνωσης
της Ηπειρωτικής Αποδημίας**

Του Χαράλαμπου Γαλιάνδρα Αρτινού

Σε νέους ορίζοντες και νέους δρόμους, με ευοίωνες προοπτικές, οδεύει από την Τετάρτη το βράδυ, 2 Φεβρουαρίου 2011, η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος, που εκπροσωπεί περισσότερες από 450 οργανώσεις ξενιτεμένων συμπατριωτών, όχι μόνο στον ελλαδικό χώρο, αλλά και στην παγκόσμια κοινότητα, όπου ζουν, εργάζονται και δημιουργούν πολλοί συμπατριώτες.

Αυτό οφείλεται στην εκλογή στο αξίωμα του προέδρου του διακεκριμένου Σουλιώτη, δικηγόρου παρ' Αρείω Πάγω, κ. **Γεώργιου Οικονόμου**, τον οποίο τίμησε με την ψήφο της η πλειοψηφία των συνέδρων, τόσο της παράταξης με την οποία εξελέγη, Πανηπειρωτική Ενωτική Ανεξάρτητη Κίνηση (ΠΕΑΚ) με 8 έναντι 5 ψήφους του συνυποψηφίου του κ. **Βασίλη Παπαϊωάννου**, όσο και σύσσωμη η παράταξη της Ηπειρωτικής Συνσπείρωσης, συγκεντρώνοντας στη δεύτερη ψηφοφορία 17 ψήφους, έναντι 5 λευκών.

Αξίζει να σημειωθεί πως η Ηπειρωτική Συνσπείρωση δεν έλαβε μέρος στην πρώτη ψηφοφορία, σεβόμενη την αρχή της πλειοψηφίας και δηλώνοντας πως θα ψηφίσει πρόεδρο όποιον προτιμήσει το μεγαλύτερο μέλος της παράταξής τους, η οποία υπερψήφισε τον κ. Γ. Οικονόμου, η αποδοχή του οποίου υπήρξε σχεδόν καθολική, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας.

Η εκλογή του κ. Οικονόμου, έμπειρου στελέχους της Πανηπειρωτικής, με μακρόχρονη εμπειρία στα θέματα της Ηπειρωτικής Αποδημίας, του πληθυσμού της Ηπείρου και των χιλιάδων απόδημων του Λεκανοπεδίου Αττικής, όπου ευδοκίμως υπηρετεί και πολλές συμπαρασταθεί και στηρίζει ανιδιοτελώς, αποτελεί μια σημαντική στροφή τόσο όσον αφορά στην ανύψωση και επανάκτηση του κύρους της Πανηπειρωτικής, το οποίο εκλανθασμένων χειρισμών, προσωπικών, κομματικών ή ιδιοτελών βλέψεων προηγηθέντων έχει τρωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, όσον και με την περαιτέρω δημοκρατικότερη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άλλωστε εκεί κατευθύνονται οι σκέψεις και οι πρωτοβουλίες τις οποίες προγραμματίζει ν' αναλάβει ο νεοεκλεγείς πρόεδρος, προκειμένου ν' αναδείξει την Πανηπειρωτική στο ρόλο και στο βάθος που της αξίζει. Εμείς από καρδιάς ευχόμαστε καλή επιτυχία στο δύσκολο, ομολογουμένως, και λόγω συγκυριών, έργο που αναλαμβάνει.

Η πρώτη δήλωση μετά την εκλογή του μας γεμίζει ελπίδες για το ενωτικό-Ηπειρωτικό πνεύμα από το οποίο διακατέχεται κι ελπίζουμε να αποτελέσει σταθμό για την από δω και πέρα πορεία της Πανηπειρωτικής. Την παραθέτουμε αυτούσια, όπως κατατέθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο, αμέσως μετά την εκλογή του.

«Απόψε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ με εξέλεξε πρόεδρό της. Αισθάνομαι το βάρος της ευθύνης στους ώμους μου και θα δώσω όλες μου τις δυνάμεις για να ανταποκριθώ στην εμπιστοσύνη που μου έδειξαν οι συμπατριώτες μου. Στο Δ.Σ. υπάρχουν άνθρωποι από διαφορετικές γενιές, διαφοροποιημένες προελεύσεις και εμπειρίες, με πολλαπλές αναζητήσεις, απόψεις και θέσεις. Διαβεβαιώνω πως όλοι τους θα εκφράζονται όχι μέσω μιας αναγκαστικής και παθητικής συγκatoίκησης, ούτε μέσω μιας παραλυτικής ισορροπίας, αλλά μέσω μιας σύνθεσης ΕΝΩΤΙΚΗΣ, δυναμικής και προωθητικής, γιατί αυτό επιβάλλει το συμφέρον της Αποδημίας και της Γενέτειρας, γιατί αυτό επιβάλλουν τα πολλαπλά προβλήματα, γιατί αυτό επιβάλλεται για την ανάκτηση της αξιοπιστίας, του κύρους και της αίγλης της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας. Υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν. Ενωτικά θα αντιμετωπίσουμε και τις δυσχέρειες και τα εμπόδια».

Σε πρόσφατη ανασύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από αυτή την εξέλιξη, **Α' αντιπρόεδρος ανέλαβε ο Κωνσταντίνος Κωνής** (Πρέβεζα), **Έφορος Δημοσίων Σχέσεων Κωνσταντίνος Ζηκόπουλος** (Μαζαράκι Ιωαννίνων και πρόεδρος του Συλλόγου Ηπειρωτών Ασπροπύργου) και **Έφορος Τύπου ο Κωνσταντίνος Γαβριήλ** (Πέρδικα Θεσπρωτίας και πρόεδρος της ομώνυμης Αδελφότητας).

Συγχαίρουμε το νέο πρόεδρο και τους νέους στα καθήκοντά τους συμβούλους και ευχόμαστε καλή επιτυχία στο έργο τους για το καλό της Ηπείρου μας!

ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΜΙΛΑΜΕ; (2)

Με αυτόν τον τίτλο γράφαμε παλαιότερα στον "Πύρρο" το σχόλιό μας για την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος (Π.Σ.Ε.), τονίζοντας τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στον προσανατολισμό και στο περιεχόμενο δράσης της κορυφαίας οργάνωσης των Αποδημών Ηπειρωτών. Το ερώτημα παραμένει και σήμερα καίριο, καθώς οι κοινωνικές και άλλες συνθήκες όχι μόνο δεν έχουν αλλάξει, αλλά, τουναντίον, έχουν οξυνθεί και έχουν επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό και τις συλλογικές, συμμετοχικές διαδικασίες. Μέσα σε αυτές τις συνθήκες η ΠΣΕ οφείλει να αναζητήσει τον νέο ρόλο της. Οφείλει και πρέπει να δει με τη δράση της το νέο ρόλο του Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος. Οφείλει και πρέπει να γίνει στην πράξη η τριτοβάθμια Ηπειρωτική Οργάνωση. Η Π.Σ.Ε., όπως και πάλι έχουμε επισημάνει, δεν είναι μια μεγιστοποιημένη Αδελφότητα. Είναι η συνισταμένη των 400 και πλέον Ηπειρωτικών Αδελφοτήτων και Συλλόγων, η οποία επιβάλλεται να συντονίζει, να καθοδηγεί και να χαράσσει πολιτικές για τη δράση τους. Τα Ηπειρωτικά Αποδημικά Σωματεία περνούν και αυτά κρίση, ως αποτέλεσμα της βαθιάς οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κρίσης. Και χρειάζονται την "άνωθεν" βοήθεια. Και κυρίως χρειάζεται να μπολιαστεί η δράση τους με το νέο "αίμα". Με τη συμμετοχή της τρίτης και τέταρτης γενιάς των Ηπειρωτών. Των νέων Ηπειρωτών, οι οποίοι, αν και μεγαλωμένοι μακριά από τον γενέθλιο τόπο, εν τούτοις έλκονται από αυτόν, αναζητούν μέσα από την πλούσια φυσική και πολιτιστική του ταυτότητα, νέους δρόμους στη ζωή τους. Και τέτοιες σπίνες υπάρχουν σε πολλά Ηπειρωτικά Σωματεία. Η σπίνα αυτή πρέπει να γίνει "φωτιά" για όλους τους φορείς της Ηπειρωτικής Αποδημίας. Η Π.Σ.Ε. έχει κάνει βήματα, κυρίως στον πολιτιστικό τομέα. Ταλανίζεται, όμως, όπως φάνηκε και στην πρόσφατη Γενική Συνέλευση, από εσωστρέφεια και προσωπικές αντιδικίες. Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να σπάσει το κέλυφος του "προεδροκεντρισμού" και παραγοντισμού και να ανοιχθεί στις εκατοντάδες χιλιάδες των Ηπειρωτών του λεκανοπεδίου, οι οποίοι δεν έχουν χάσει την ταυτότητά τους και αισθάνονται ακόμη περήφανοι για την καταγωγή τους. Το επόμενο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο να γίνει στην Αθήνα, όπως πολλοί προτείνουν, και να έχει ως κύριο θέμα την ανασύνταξη του Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος. Ο νέος πρόεδρος της ΠΣΕ **Γεώργιος Οικονόμου**, έκανε θετικές δηλώσεις, αμέσως μετά από την εκλογή του. Μένουν να κριθούν στην πράξη. Εμείς, ως "Πύρρος", δεν μηδενίζουμε τη προσφορά κανενός. Αντιθέτως, εκτιμούμε τη διάθεση προσωπικής προσφοράς, αυτή, όμως, πρέπει να διακρίνεται από σεμνότητα, ευθύνη και συλλογικότητα. Μόνο έτσι θα καταφέρει η Π.Σ.Ε. να φανεί αντάξια των καιρών και της προσμονής όλων των Ηπειρωτών.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

**Ανδοφάριες... Καταγράφει
στο "Επώνυμω" στη σελίδα 2
ο ποιητής ΤΑΣΟΣ ΚΑΝΑΤΣΗΣ**

**ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
"Μνήμες ξενιτιάς"
.....
"Εκ Κονίτσης"
Μουσική και
τραγούδια
της Κονίτσας
ΣΕΛ. 4**

**ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ
ΓΡΑΜΜΑΤΑ
& ΤΕΧΝΕΣ
Γράφει η
BANTA
ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑ
ΣΕΛ. 12-13**

**Μια φωτογραφία
από το Πάπιγκο
ταξιδεύει σε όλον
τον κόσμο
ΣΕΛ. 8**

**ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ &
ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
Του ΔΗΜ. ΒΛΑΧΟΠΑΝΟΥ
ΣΕΛ. 16**

ΒΡΑΒΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ «Δ. ΔΡΑΓΑΤΑΚΗ»

Νέοι δημιουργοί στα βήματα του φωτεινού δασκάλου

Το Χαράλαμπος Γαλιάνδρα Αρτινού

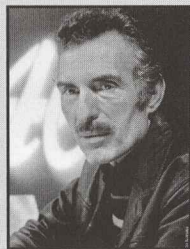
Τις καλύτερες εντυπώσεις και τις άριστες προοπτικές για μουσικές κλασικές δημιουργίες άφησαν οι βραβευθέντες στον 4ο διαγωνισμό σύνθεσης «Δημήτρης Δραγατάκης», στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα συναυλιών του Ωδείου Φίλιππος Νάκας, στην Αθήνα.

Η συναυλία διοργανώθηκε από την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, σε συνεργασία με το Ωδείο Φ. Νάκας και το Σύλλογο Φίλων Δ. Δραγατάκη με την ευκαιρία απονομής των βραβείων του διαγωνισμού, τα οποία κατέκτησαν οι Γιώργος Ζαμπακλής, Χρίστος Ντόβας και Απόστολος Ντάρλας, Α', Β' και Γ' αντίστοιχα με τα έργα τους In memoriam, Luminous interval και Θεόδοτος Πύλαι.

Τα βραβεία στη μνήμη του κορυφαίου Έλληνα μουσουργού, Ηπειρώτη (Πλατανοῦσα Ιωαννίνων) Δημήτρη Δραγατάκη, (1914-2001) θεμελιωτή της νεότερης ελληνικής κλασικής μουσικής, στην οποία έδωσε εθνική-ελληνική άποψη, αναδεικνύοντάς τον σε κορυφαίο συνθέτη, φωτεινό δημιουργό, δάσκαλο και μουσικό παιδαγωγό, θεσπίστηκαν από την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, το Σύλλογο Φίλων Δ. Δραγατάκη και τα παιδιά του δημιουργού και απονέμονται κάθε δύο χρόνια σε ταλέντα της κλασικής μουσικής παιδείας που ξεχωρίζουν μέσα από τους διαγωνισμούς σύνθεσης.

Τα βραβευμένα έργα, καθώς και δημιουργίες των Δ. Δραγατάκη και Μ. Μεσσήνη, απέδωσε στη διάκριση της τελευταίας απονομής το Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής, υπό τη διεύθυνση του καταξιωμένου διεθνώς συνθέτη, μουσικού και καθηγητή Θόδωρου Αντωνίου. Έλαβαν μέρος οι σολίστ Μαργαρίτα Συγγενιώτου, μέτζο σοπράνο, Χρ. Καλούδης, κόρνο, Στέλλα Τσάνη, βιολί, Λευκή Κολοβού, βιολοντσέλο και Βίκυ Στυλιανού πιάνο, καταχειροκροτούμενοι από τα παιδιά του Δ. Δραγατάκη, χορηγούς των βραβείων και τους μουσικόφιλους που είχαν την τύχη και τη χαρά να παρακολουθήσουν τη συναυλία.

Ηπειρώτες και φίλοι της Ηπείρου καταθέτουν τις προσωπικές τους απόψεις για θέματα που τους συγκινούν και τους ενδιαφέρουν.

Επώνυμος
Με τον
ΤΑΣΟ ΚΑΝΑΤΣΗ*

Αυτοφορίες

Πάνω στο άλικο τριαντάφυλλο της αυγής ήρθε και κάθισε μια μέλισσα και πιο πέρα, στις μουριάς τη σκιά, μυρμήγκια πηγαίνοντάς την με το σπυρί στο στόμα

Μια πεταλούδα πολύχρωμη φτεροκοπά πάνω απ' τα λουλούδια της αυλής και χάνεται στον ορίζοντα της μέρας που ανατέλλει...

Ήλιος καλοσυνάτος της χαράς, και του φτωχού η ζεστασιά κι η απαντοχή, καθώς ζεσταίνει το κορμί, και την ψυχή μ' ελπίδα.

Οσέρας μυρίζει δεντρολίβανο και βασιλικό και στους αγρούς μυριάδες αγριολούλουδα σηκώνουν δειλά-δειλά το κεφάλι τους στον ήλιο.

Ένα χαμίνι με κοντοπαντέλινο και γρατσουνημένα γόνατα κυλιέται στο γρασίδι της ανεμελιάς...

Η νιότη διαβαίνει με τη μορφή ενός κοριτσιού, σκορπώντας στο διάβα της ευωδιές του κορμιού της, με τα μαλλιά της ξέπλεκα στην πνοή του ανέμου και χάνεται στη στροφή του δρόμου, γιατί τα νιάτα βιάζονται πολύ, κρένουν μέσα τους χιλιάδες φωνές, τα τραβούν προς το μακρινό, το άγνωστο που θέλουν να γνωρίσουν.

Στο πεζούλι καθισμένα τα γεράματα, ακουμπώντας στη βακτηρία του και κοιτάζοντας μακριά, πολύ μακριά στο παρελθόν, ίσως και στο πούθενά, ξεκλειδώνοντας τους αρμούς των κορμιών τους στο χάδι του ήλιου. Κορυδαλλοί ραμφίζουν

στο λιβάδι και πιο 'κει, σ' ένα σωρό από χώμα, σπουργίτια ερωτοτροπώντας, σηκώνουν σύννεφο σκόνης στον αέρα...

Και τα σπία κατάλευκα με τις κόκκινες κεραμοσκεπές τους ανάμεσα απ' τα πράσινα κλαριά των δέντρων, μ' ανοιχτές τις θύρες τους στην αγάπη.

Βραγίές-βραγίές οι κήποι απ' τα χέρια της μάνας και της μεγαλοκόρης, με τα νέα φύτρα ανυπόμονα να σαλεύουν στη βιάση της ωρίμανσής τους.

Ένα κοπάδι άσπρα γίδια ανηφορίζουν στο καταρράχι, το ταλαγάνι του βοσκού ακουμπισμένο στην πουρναρότουφα.

Ερωδιό και χαλκομύτες, βουτηχάρια κι αγριόπαπες και φαλαρίδες ανάμεσα στα καλάμια και τις πιές της λίμνης...

Μακριά στο πέλαγο, λευκά πανιά ταξιδεύουν ανυπόμονα τσουρμα στη μακρινή τους Ιθάκη.

Πράσινη χλωρασιά στα δέντρα στον ουρανό αστέρια και πουλιά συνοδοιπόροι της ρέμβης σου και της ονειροπόλησής σου...

Ολούθε αναβλύζει η ζωή σ' όλο της το μεγαλείο και για μια στιγμή νιώθεις σαν να σβιούνται όλα τ' άσχημα αυτού κόσμου, κι αναβαφτίζεται στην πανδαισία του φωτός και των χρωμάτων, κι ολοκάθαρος απ' τη λέρα του χρόνου μένεις με τη γλυκιά αίσθηση της ύπαρξής σου, σ' αυτό που ονομάζουμε ζωή, το σύντομο μα συναρπαστικό διάστημα, που ανήκει στον καθένα.

Ανοιξη θαλερή και πολύφυλλη, άνοιξη της πατρίδας, της νιότης και της απαντοχής, βασιλίσσα του πένθους και της μελαγχολίας, παρηγορητική κι ελπιδοφόρα, που ξεδιπλώνει το μίτο της ζωής και σε καλεί με χίλιες φωνές να τον ξετυλίξεις ως το τέλος...

Ανοιξη! Μακάριοι όσοι εν τη ζωή, κι όσοι μπορούν ν' αφήσουν πίσω στο θλιβερό και μίζερο χειμώνα της ζωής τους, κακιές κι έχθρες, πορευόμενοι σαν απ' την αρχή, στο ηλιόφως μιας νέας ζωής...

*Ο Τάσος Κανάτσης είναι εκπαιδευτικός-ποιητής και κατάγεται από το Ελληνικό Ιωαννίνων

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Στο Γαλάτσι της Αττικής ζουν και δραστηριοποιούνται πολλοί Ηπειρώτες, οι οποίοι παράλληλα με τον αγώνα βελτίωσης της ζωής στην πόλη, αγωνίζονται και για τον γενέθλιο τόπο τους, την Ήπειρο συνολικά. Συνεκτικός τους κρίκος ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ηπειρωτών Γαλατσίου, ο οποίος με τη δράση του συσπειρώνει τους Ηπειρώτες της περιοχής και συντονίζει τις προσπάθειές τους. Στις 6 Φεβρουαρίου ο Σύλλογος διοργάνωσε την ετήσια χοροεσπερίδα του, ενώ πρόσφατα έγινε και ανασύνθεση του Διοικητικού του Συμβουλίου, το οποίο έχει ως εξής: **Πρόεδρος Παγώνης Δημήτριος (από τα Θεοδώριανα Άρτας), αντιπρόεδρος Δήμητρας Παύλος, γραμματέας Πάτσης Νικηφόρος, ταμίας Τσιούρη Γεωργία και μέλη οι Καπέλης Γεώργιος, Κοντός Θωμάς και Μαντζάρα Όλγα.** Σε μια σύντομη συνομιλία που είχαμε με τον νέο πρόεδρο του Συλλόγου κ. Παγώνη, μας τόνισε ότι ο Σύλλογος θα συνεχίσει την πλούσια δραστηριότητά του σε όλους τους τομείς, με στόχο να συσπειρώσει ακόμα περισσότερο τους Ηπειρώτες του Γαλατσίου και κυρίως τους νέους. Και στο Γαλάτσι, λοιπόν, χτυπάει δυνατά η Ηπειρώτικη καρδιά! Ευχόμαστε καλή επιτυχία στο ΔΣ και ο "Πύρρος" θα είναι κοντά του. Τα γραφεία του Συλλόγου είναι Ορφές 16, 111 46 Γαλάτσι, τηλέφωνο 210 2933993.

«ΠΥΡΡΟΣ»

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32
106 83 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210 - 8233830

FAX: 210 8238468

KIN.: 6947 697420

e-mail: ekdoseispetra@hotmail.com

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΑΡΗ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Πέτρα»

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ν. - ΑΓΑΘΙΟΥ 3, ΑΘΗΝΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΩΣ: 20 ΕΥΡΩ, ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ - ΣΥΛΛΟΓΟΙ 50 ΕΥΡΩ

Οι απόψεις που εκφράζονται στα ενυπόγραφα κείμενα

δεν εκφράζουν απαραίτητα και τη γνώμη της εφημερίδας

- Ασυγχώρητος η παρατύπωσις -

Στις 8 του Μάρτη γιορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, σε ανάμνηση της απεργιακής διαμαρτυρίας (η οποία κατεστάλη βίαια από την αστυνομία) που έγινε στις 8 Μαρτίου του 1857 από εργάτριες σε υφαντουργία στη Νέα Υόρκη, οι οποίες ζητούσαν καλύτερες συνθήκες και λιγότερες ώρες εργασίας.

Η κινητοποίησή τους ήταν σημαντική - εκτός των άλλων - γιατί "έσπαγε" και την κατεστημένη νοοτροπία, η οποία ήθελε και θέλει τη γυναίκα ένα υποταγμένο ον, στη δουλειά και στο σπίτι, μακριά από κάθε αγωνιστική και κοινωνική δραστηριότητα.

Η 8η Μάρτη αποτελεί φάρο. Σηματοδοτεί την αρχή των αγώνων μας, ώστε να πάρει η γυναίκα τη θέση που της αξίζει στην κοινωνία.

Πέρασαν πολλά χρόνια από εκείνη την ημέρα. Οι αγώνες και οι θυσίες του γυναικείου κινήματος έφεραν αποτελέσματα. Είχαμε πολλές και σημαντικές κατακτήσεις, οι οποίες καλύτερα έψαλαν τη ζωή και τη θέση μας. Όμως πρέπει να γίνουν πολλά ακόμα.

Βρισκόμαστε λίγο πριν το 2000 και τα προβλήματα που μας ταλανίζουν είναι αρκετά και συνεχώς αυξάνονται. Βασική προϋπόθεση για τη γυναικεία ισότητα, την πραγματική χειραφέτησή μας αποτελεί η οικονομική μας ανεξαρτησία. Η ένταξη της γυναίκας στην παραγωγική διαδικασία της δίνει αυτοπεποίθηση. Αναδεικνύει τον ρόλο της στην κοινωνία, τη συμβολή της στην ανάπτυξη της χώρας και στην κοινωνική πρόοδο.

Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία οι γυναίκες αποτελούν το 35% του εργατικού δυναμικού, το 67,1% του συνόλου των ανέργων, το 68,4% των μακράς διάρκειας ανέργων. Ο τριπλασιασμός της ανεργίας στις γυναίκες, έναντι αυτής των ανδρών, συνδέεται άμεσα με τη συρρίκνωση παραδοσιακών κλάδων όπου ασχολούνται κύρια γυναίκες (π.χ. κλωστοϋφαντουργία) και με τη σαρωτική αποβιομηχανία της χώρας.

Στις ηλικίες 20-50 ετών ένας πολύ μεγάλος αριθμός - που φτάνει τις 900 χιλιάδες - θα ήθελαν να εργαστούν, αλλά δεν υπάρχει δουλειά. Επίσης οι συνθήκες συνεχώς χειροτερεύουν. Είναι ειρωνικό και τραγικό, μια δρασκελιά από το πολυσυζητημένο 2000, να ξανάρχεται στο προσκήνιο το ωραιο της εργασίας.

"Άτυπες" είναι μια εργασία ή εργασιακή σχέση, η οποία δεν προστατεύεται από την εργασιακή νομοθεσία. Είδη "άτυπων" μορφών εργασίας, η μερική - προσωρινή - εποχιακή - ευκαιριακή απασχόληση, η απασχόληση για ορισμένο χρόνο ή έργο.

"Ευέλκτις" θεωρείται η εργασιακή σχέση που δίνει τη δυνατότητα στον εργοδότη να προσλαμβάνει, να ορίζει τον χρόνο εργασίας, την αμοιβή, το περιεχόμενο, να απολύει χωρίς αποζημίωση. Σήμερα τη συναντάμε στον τομέα των υπηρεσιών (καθαριότητα, λογιστήρια κ.λπ) με ιδιαίτερη διάδοση στον χώρο της τηλεεργασίας.

Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑ

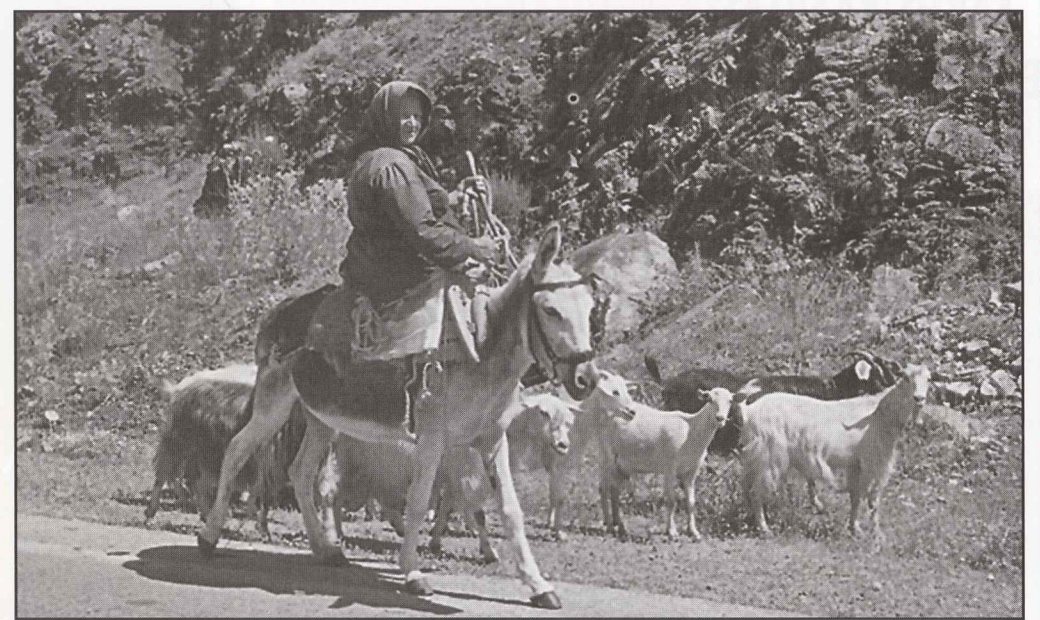
Θα ήταν απόπειρα να μην αναφερθούμε ιδιαίτερα στη γυναίκα της Ηπείρου και ιδιαίτερα στην Ηπειρώτισσα, η οποία αποτελεί ένα παράδειγμα πανελλαδικά. Η Ηπειρώτισσα είναι μια μορφή που όσα χρόνια και αν περάσουν, θα μείνει ανεξίτηλη στον χρόνο και παράδειγμα για τις νεότερες γενιές.

Η θέση της παλιάς Ηπειρώτισσας ήταν δύσκολη, όπως όλων των γυναικών, στην ελληνική ύπαιθρο. Όσο πιο απομονωμένα και ορεινά ήταν τα χωριά, τόσο πιο δύσκολη ήταν η κατάσταση για τη γυναίκα. Όταν γεννιόταν κορίτσι, λέγανε: "Α! Το μαύρο έκανε τσουπρά", όχι παιδί. Μια λέξη τόσο πολλά μπορεί να πει. Η νοοτροπία που υπήρχε για τη γυναίκα ήταν σπίνι, παιδιά, δουλειά χωρίς δικαίωμα γνώμης. Στον γάμο μιας τούμπρας τον λόγο είχε ο "αφέντης" και τ' αδέρφια. Θα έπαιρνε όποιον εκείνοι διάλεγαν, χωρίς καμιά αντίρρηση. Η γυναίκα τα παλιά χρόνια ήταν σκλάβο στο πατρικό της, σκλάβο παρέμενε και μετά τον γάμο. Στο σπίτι τους πήγαιναν σαν "σύνυφες".

Ένα παράδειγμα που οι παλιότεροι από εμάς το βιώσαμε. Το αντρόγυνο πήγαινε μαζί, από το πρωί, στο χωριό. Η γυναίκα τη θέση της στην κοινωνία την κέρδιζε με τον αγώνα και την προσφορά της. Και σήμερα κάποιοι προσπαθούν να μας γυρίσουν πίσω, να χάσει και η γυναίκα ό,τι κέρδιζε με κόπο και αγώνα. Στην προσπάθεια αυτή καθοριστικό ρόλο παίζει η πλειοψηφία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης που έχουν γίνει Μέσα Μαζικής Αποχαύνωσης. Μέσα υποβάθμισης της νοημοσύνης, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της πνευματικής καλλιέργειας. Μέσα υποβάθμισης του σεβασμού στη γυναικεία προσωπικότητα.

Είναι καιρός πλέον τα στελέχη των ιδιωτικών ΜΜΕ να μην αντιμετωπίζουν τους ανθρώπους σαν απρόσωπα, μαζοποιημένα και αποχυμωμένα "ανθρωπάκια". Είμαστε λογικά όντα, σκεπτόμενοι άνθρωποι. Είναι απαράδεκτο να ανεχόμαστε τέτοιου είδους υποβιβασμούς και εξευτελισμούς. Να σταματήσουμε τώρα να τους δίνουμε το δικαίωμα να μας υποβιβάζουν.

Βασική προϋπόθεση για μια καλύτερη ζωή είναι να υπάρχει ειρήνη. Χωρίς αυτή όσες κατακτήσεις και αν έχουμε, μηδενίζονται. Σήμερα ο κόσμος είναι γεμάτος από ανακατατάξεις. Οι λαοί βρίσκονται κάτω από την

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ Η 8η Μάρτη αποτελεί φάρο για την ισότιμη θέση της στην κοινωνία

ράφι. Στην επιστροφή η γυναίκα - ακόμα και έγκυος να ήταν - περπατούσε ζαλωμένη και κρατούσε το καπίστρι, ενώ ο άντρας ήταν καθαλά στο ζώο. Βέβαια να μην ξεχνάμε ότι η πλειοψηφία των γυναικών ήταν αναλφάβητες. Μέχρι και τον πόλεμο υπέγραφαν με σταυρό. Μεταπολεμικά πήγαιναν στο δημοτικό και "πολύ ήταν".

Παρ' όλη την αγραματοσύνη της, τη θέση της, η Ηπειρώτισσα γυναίκα έδειξε το μεγαλείο της. Όπου και αν κλήθηκε να παλέψει, τα κατάφερε με παραδειγματικό τρόπο. Από τη θέση της μάνας ήταν πρότυπο, από τη θέση της γυναίκας άξια. Όταν οι άντρες αναγκάστηκαν να πολεμήσουν στο μέτωπο και εκείνες στάθηκαν πραγματικά παραδείγματα ηρωισμού στα μετόπισθεν.

Στα χωράφια ζευγάρια και θέρο, στο σπίτι νοικοκυρές και σύζυγοι, στα παιδιά μάνες, στο καθήκον πρώτες. Τη νύχτα έφταχναν κάλτσες και φανέλες, ζύμωναν ψωμί για τους άντρες που πολεμούσαν. Κουβαλούσαν πολεμοφόδια, μέσα στο χιόνι, στα βουνά. Εκεί που δεν έφταναν τα ζώα, έφταναν οι γυναίκες της Ηπείρου. Και στην επιστροφή ζαλώνονταν τους τραυματίες ή τους νεκρούς και τους έφεραν στο χωριό. Πόσα και πόσα θα μπορούσαμε να γράψουμε για τις γυναίκες αυτές - τις αγράμματες, τις καταπιεσμένες - που απέδειξαν στην πράξη τι είναι πραγματικά αξιοπρέπεια, ελευθερία, προσωπικότητα.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ

Η γυναίκα τη θέση της στην κοινωνία την κέρδιζε με τον αγώνα και την προσφορά της. Και σήμερα κάποιοι προσπαθούν να μας γυρίσουν πίσω, να χάσει και η γυναίκα ό,τι κέρδιζε με κόπο και αγώνα. Στην προσπάθεια αυτή καθοριστικό ρόλο παίζει η πλειοψηφία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης που έχουν γίνει Μέσα Μαζικής Αποχαύνωσης. Μέσα υποβάθμισης της νοημοσύνης, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της πνευματικής καλλιέργειας. Μέσα υποβάθμισης του σεβασμού στη γυναικεία προσωπικότητα.

Είναι καιρός πλέον τα στελέχη των ιδιωτικών ΜΜΕ να μην αντιμετωπίζουν τους ανθρώπους σαν απρόσωπα, μαζοποιημένα και αποχυμωμένα "ανθρωπάκια". Είμαστε λογικά όντα, σκεπτόμενοι άνθρωποι. Είναι απαράδεκτο να ανεχόμαστε τέτοιου είδους υποβιβασμούς και εξευτελισμούς. Να σταματήσουμε τώρα να τους δίνουμε το δικαίωμα να μας υποβιβάζουν.

Βασική προϋπόθεση για μια καλύτερη ζωή είναι να υπάρχει ειρήνη. Χωρίς αυτή όσες κατακτήσεις και αν έχουμε, μηδενίζονται. Σήμερα ο κόσμος είναι γεμάτος από ανακατατάξεις. Οι λαοί βρίσκονται κάτω από την

ίδια απειλή, "βράζουν μέσα στο ίδιο καζάνι". Η οικονομική κρίση - που όλο και περισσότερο βαθαίνει - είναι το κυρίαρχο σήμα της εποχής μας.

Η πείνα, η ανέχεια, η ανεργία είναι μερικές από τις πηγές του σύγχρονου κόσμου. Πραγματικότητες που - εκτός των άλλων - συμβάλλουν στην επώαση του αυγού του φιδιού (φασισμός, ναζισμός, ρατσισμός). Καταστάσεις που σημάδεψαν τραγικά τον αιώνα μας και το βαρύ τους τίμημα ακόμα πληρώνουν εκατομμύρια άνθρωποι. Έχουμε έξαρση της βίας και της τρομοκρατίας. Η Νέα Τάξη πραγμάτων αναπαράγει δηλητηριώδη ιδεολογήματα. Απάνθρωπες ιδεολογίες και συμπεριφορές δεν είναι απλά προ των πυλών. Είναι μέσα στο σώμα της κοινωνίας και χτυπάει ευθέως στο μυαλό, στην καρδιά, στο είναι μας ολόκερο.

Σ' αυτή την πραγματικότητα οι γυναίκες δεν πρέπει να μείνουμε με σταυρωμένα χέρια. Δεν μπορούμε να βλέπουμε απασθείς να καταστρέφουν τη ζωή και το μέλλον των παιδιών μας, τα οποία με τόσες στερήσεις και κόπο μεγαλώσαμε. Όλες μας, μαζί με τους άντρες, να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να σταματήσουμε τις καταστροφικές για τη χώρα μας και τους κατοίκους της εξελίξεις.

Το κείμενο αυτό γράφτηκε πριν από 12 χρόνια (Μάρτη του 1999), με αφορμή τον εορτασμό της 8ης του Μάρτη. Δυστυχώς αντί σήμερα να αποτελεί μια άσχημη ανάμνηση διανών που πέρασαν ανεπίσημα, είναι επίκαιρη. Ως και ελλείπει, αφού τα γεγονότα είναι πολύ άσχημα και γίνονται συνεχώς ακόμα χειρότερα.

Ο,τι κερδίσαμε τόσα χρόνια με τους αγώνες μας - άντρες και γυναίκες μαζί - "ειδικά" και "πατριώτες" μας τα αφαιρούν. Μας κλέβουν το παρελθόν, το παρόν, το μέλλον το δικό μας και όλης της φαμίλιας μας. Η ανοχή ή και η αδιαφορία μας τους το επιτρέπει. Φτάνει πια. Ποτέ δεν είναι αργά να ξεκινήσουμε την αντίθεσή μας.

Χέρι χέρι με τους άντρες, με τα παιδιά μας να ξαναδώσουμε δυναμικό - αγωνιστικό παρόν. Για αξιοπρεπή δουλειά, αμοιβή, πλήρη ασφάλιση, συνταξιοδότηση, δικαιώματα στη ζωή. Ανοίξαν την πόρτα οι οχτροί και μπήκαν στα σπίτια, στις ζωές μας. Καιρός να βρούμε το κλειδί. Ίσως στη γλίστρα, ίσως στα κεραμίδια, σε κάποια πέτρα από κάτω. Να τους πετάξουμε και να τους κλειδώσουμε έξω από το σπίτι, έξω από τη ζωή μας. Μπορούμε. Εξαρτάται από την καθεμία μας αλλά και όλες μαζί.

K. Z. K.

ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ: "Μνήμες της Ξενιτιάς"

Βασιλικής Σκουτέλα & Θανάση Ι. Σκουτέλα

12 δημοτικά τραγούδια της Ηπείρου

Κυκλοφόρησε το νέο CD του Λάκη Χαλκιά, με τραγούδια παρμένα από το βιβλίο της Βασιλικής και του Θανάση Σκουτέλα. "A weft of memory" Εκδόσεις: Άρη Καραντζά.

Οι "Μνήμες της Ξενιτιάς", είναι δημοτικά τραγούδια, που η μνήμη κάθε ξε-νιτεμένου μας έχει καταγράψει βαθιά, αφήνοντας ανοιχτές τις "γέφυρες" επικοινωνίας με τη γενέτειρα. Τις γέφυρες πολιτισμού που διατηρούν την παράδοση με την Ελλάδα, για να παραμένει ο δρόμος της επιστροφής πάντα ανοιχτός.

Η συνεργασία του Λάκη Χαλκιά με την Ελληνίδα της ομογένειας, γερόντισσα Βασιλική Σκουτέλα έρχεται από το βάθος του χρόνου (103 ετών) ως Κιβωτός των παραδόσεων και της ελληνικής γλώσσας, για να μας θυμίσει ότι το δημοτικό τραγούδι είναι κομμάτι από την ψυχή μας, που για κανένα λόγο δεν πρέπει να το χάσουμε και να το απαρνηθούμε.

Από τα τραγούδια που περιέχονται στο CD, τα τρία είναι νέα τραγούδια, που έγραψε ειδικά ο Λάκης Χαλκιάς, τα δύο σε δημοτική ποίηση παρμένα από το βιβλίο της γιαγιάς Βασιλικής με τίτλο: "Της λυγρής το φόρεμα" και "Για μένα βρέχουν τα βουνά", το τρίτο τραγούδι: "Θέλω να βγω Βασιλική" έγραψε στίχους και μουσική ο καλλιτέχνης αφιερώνοντάς το στη γερόντισσα, για την μεγάλη επιθυμία της επιστροφής της στη γενέθλια γη της Ηπείρου.

Το CD προλογίζει και κλείνει, με έναν θαυμαστό λόγο η γερόντισσα Βασιλική Σκουτέλα,

Συμμετέχουν, η Νότα Καλτσούνη και το Πολυφωνικό Ηπείρου "Τ' Αϊ-τέργια". Κλαρίνο ο Γιώργος Κωτσίνης. Διεύθυνση της ορχήστρας Χρήστος Χαλκιάς.

Ο Λάκης Χαλκιάς λέει για το CD αυτό:

- Σας παραδίδω αυτό το ηχογράφημα με δώδεκα τραγούδια, σαν μια ανθοδέσμη άγριων λουλουδιών της υπαίθρου μας, μια "ανθοδέσμη" με τόσο ξεχωριστά δημοτικά τραγούδια, σαν αυτά που μόνο η Ελληνική Δημοτική

Διάσωση και ανάδειξη της γνήσιας Κονιτσιώτικης μουσικής

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ-ΒΑΣΙΛΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΟΜΠΑΝΙΕΣ ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΟΥΣΑΚΟΥ, ΚΩΣΤΑ ΧΑΛΚΙΑ

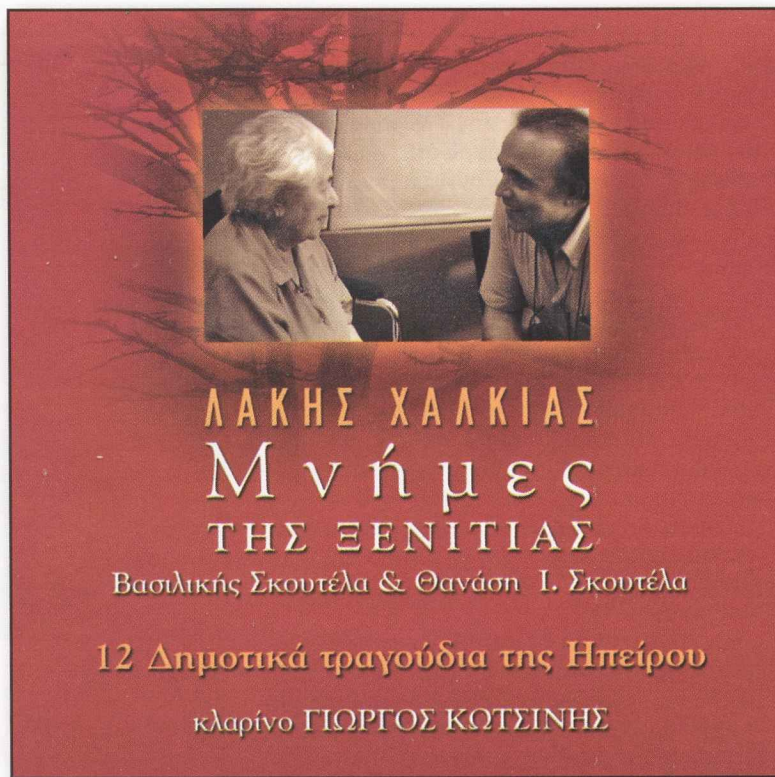
Την οφείλαμε τούτη την αναφορά στη δημιουργία του Κερασόβιτη Νίκου Φιλίππιδη και του Ασημχωρήτη Βασίλη Γιαννούλη. Αργήσαμε, μα το ταξίδι δεν τελειώνει ποτέ. Και μάλιστα το μουσικό μας ταξίδι στην παράδοση του τόπου. Είναι σαν το παλιό καλό κρασί. Όποτε κι αν τ' ανοίξεις το γεύεται με ευχαρίστηση.

Έτσι και το "Εκ Κονιτίσσης, μουσική και τραγούδια από τα Μαστοροχώρια και την ευρύτερη περιοχή της Κόνιτσας" έρχεται, με δύο cd, ένα του τραπέζιου και ένα με χορευτικά τραγούδια, να μας ταξιδέψει. "Ένα μακρύ ταξίδι στο χθες, μια ιερή αποστολή στο αύριο. Μια υπέροχη περιπέτεια μέσα σε ήχους, σε συγκινήσεις, σε χαρές και δάκρυα..."

Ο Νίκος Φιλίππιδης και ο Βασίλης Γιαννούλης είναι άνθρωποι με κοινές αφη-τηρίες και κοινά βιώματα, ο καθένας με τον δικό του τρόπο. Δύο Κονιτσιώτες που δια-κονεύουν την μουσική μας παράδοση από διαφορετικά μετερίζια. Ο Νίκος με το κλαρίνο που κάνει με αυτή του τη δημιουργία μια "σπουδή στις αντοχές της μνήμης", όπως ο ίδιος λέει. Και ο Βασίλης, με τα πονεμένα βιώματα στη γενέτειρα και στην ξε-νιτιά είχε το μεγάλο του όνειρο: Να βοηθήσει με οποιοδήποτε τρόπο, προκειμένου να εκδοθεί και να γίνει γνωστή παντού η Κονιτσιώτικη μουσική. Να ακουστεί όσο γί-νεται πιο μακριά. Να ταξιδέψει και να γλυκάνει καρδιές πονεμένες.

Και να που η κοινή αγάπη και ο κοινός στόχος των δύο αδελφικών φίλων γίνεται πραγματικότητα με αυτή τη δημιουργία. Συνοδοιπόροι σε αυτή την προσπάθεια και οι κομπανίες του Μιχαήλ Πανουσάκου και του Κώστα Χαλκιά.

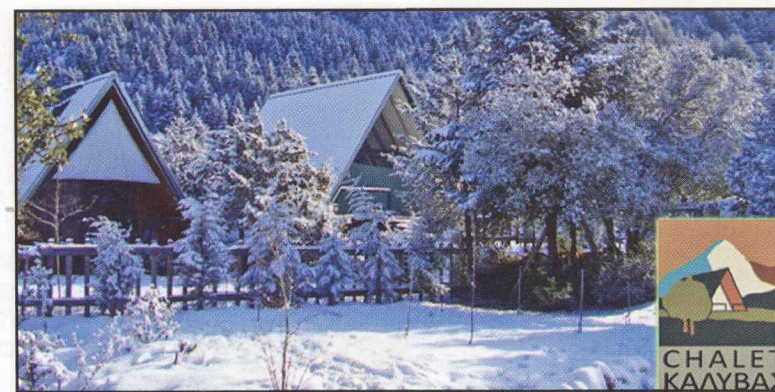
Τι είναι, όμως, αλήθεια, η Κονιτσιώτικη μουσική; Σημειώνει στο εισαγωγικό κείμενο

μας Ποίηση και Μουσική μπορεί να επιδείξει. Με τους συνεργάτες μου σας προσφέρουμε, με όλη την ειλικρίνεια της ψυχής μας, το μεράκι και την τέχνη μας, δώρο και όπλο για να αντισταθούμε σε όλα τα μεγάλα θέματα και προ-βλήματα των καιρών μας. Και όπως λέει και η γερόντισσα Βασιλική: «Στη ζωή πάντα να κάνεις αυτό που αγαπάς, αυτό που θέλεις! Αν αγαπάς το τρα-γούδι και το χορό, μην τα αφήνεις! Είναι η καλύτερη δύναμη, η καλύτερη πνευματική τροφή...»

...Καλό μάθημα! Πολύ καλό μάθημα!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

Σαλέ Καλύβας - Chalet Kalivas

Κτιστάδες Άρτας - Τζουμέρκα

Σε μια από τις πλέον παρθένες περιοχές της Ελλάδας, ανάμεσα σε κέ-δρους και έλατα, σε πουρνάρια και βελανιδιές, χτίστηκαν με σεβασμό και σε πλήρη αρμονία με το φυσικό περιβάλλον, ιδανικές ορεινές κατοικίες - σαλέ, σε μια καταπράσινη έκταση 5 στρεμμάτων, στον οικισμό Συγγενά, ο οποίος απέχει 800 μέτρα βορειοανατολικά του χωριού Κτιστάδες και 4 χλμ. νότια του χωριού Πράμαντα, στην οροσειρά των Τζουμέρκων. Στην πε-ριοχή προϋπήρχε αρχαίος οικισμός από τον οποίο σήμερα διασώζονται μόνο τα ερείπια δύο ναών.

Εδώ στα Αθαμάνια όρη (τα χιλιотραγουδισμένα Τζουμέρκα), στο τέλος της αλπικής ζώνης, κάτω από την κορή Στρογγούλα, σε υψόμετρο 780 μέ-τρων, η πιο αγνή και αμόλυντη από την ανθρώπινη παρέμβαση φύση σάς περιμένει. Μόνο σας άκουσμα θα είναι τα τρεχούμενα νερά, τα κελαιδι-σματα των αηδονιών και τα τροκάνια των προβάτων και μόνη σας θέα οι αγέρωχοι ορεινοί όγκοι, το μπλε του ουρανού και το λευκό του χιονιού. Το ραντεβού σας με την απόλαυση, είναι εδώ!

Η διαμονή στα σαλέ μας

Η διαμονή στα σαλέ θα είναι μια μοναδική εμπειρία, στο παρθένο φυσικό περιβάλλον των γραφικών Τζουμέρκων, στα ορεινά του νομού Άρτας. Τα σαλέ, εκτός από τον πολύ επιμελημένο σχεδιασμό και διακόσμηση, είναι εξοπλισμένα με όλες τις σύγχρονες ανέσεις.

Εξοπλισμός και Παροχές:

- Καθιστικό με τηλεόραση 21" και DVD - CD player.
- Πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα με ψυγείο, εστίες και σκεύη.
- Προϊόντα για την παρασκευή πρωινού (ελληνικές καφές, espresso, γάλα, τσάι βουνού και πράσινο, μέλι, βούτυρο, μαρμελάδες, φρυγανιές, πορτοκάλια για φρέσκο χυμό, καθώς και φρούτα εποχής).
- Μπάνιο με πέτρα και ξύλο.
- Αυτόνομη θέρμανση και αυτονομία ζεστού νερού.
- Στεγνωτήρας μαλλιών.
- Μπουρνούζια.
- Επώνυμα οικολογικά καλλυντικά.
- Shaving mirror.
- Σίδερο ρούχων.
- Barbeque και τραπέζια κήπου.
- Επιπλωμένη βεράντα, αυλή, κατάφυτος κήπος 3 στρεμμάτων.
- Φυσικό φως όλη την ημέρα που εξασφαλίζεται από τον εξαιρετικό προ-σανατολισμό της κατοικίας.
- Ιδιωτικός υπαίθριος χώρος στάθμευσης για το αυτοκίνητό σας.

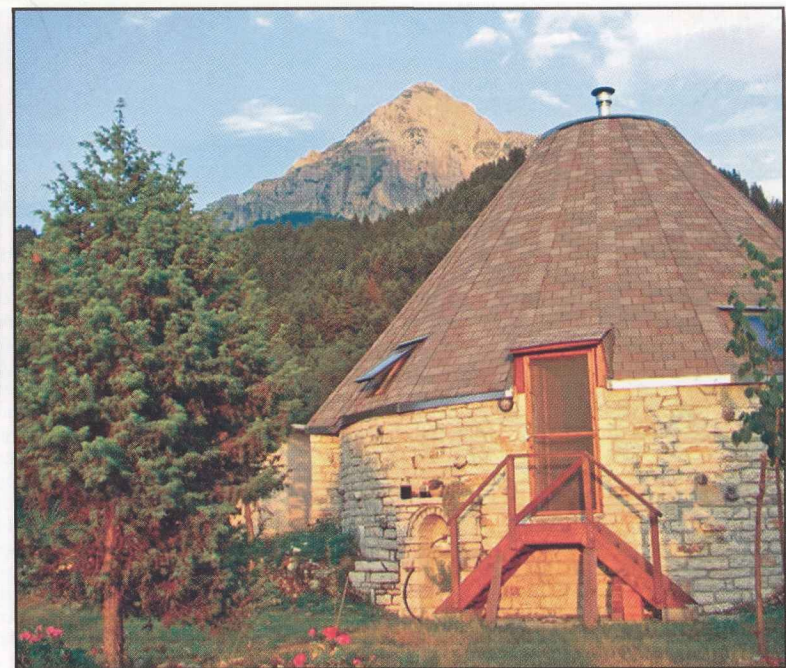
Οι δύο αυτόνομες, αυτοεξυπηρετούμενες ορεινές κατοικίες - σαλέ, με δυ-νατότητα φιλοξενίας 2 έως 4 ατόμων, συνδυάζουν την άνεση ενός σύγ-χρονου σπιτιού βασισμένου στις αρχές της βιοκλιματικής και σε γραμμές minimal, με την ηρεμία της φύσης.

Ο εσωτερικός τους χώρος είναι διαμορφωμένος σε τρία επίπεδα. Η μελε-τημένη χωροταξική διάταξη των κατοικιών προσφέρει ελεύθερη «πρό-σβαση» στη θέα του φυσικού περιβάλλοντος.

Ο περιβάλλον χώρος, ιδιαίτερης αισθητικής, διαμορφωμένος με φυσικούς χώρους ξεκούρασης, οι παραδοσιακές αναβαθμίσεις και τα υπόγεια δίκτυα ηλεκτρισμού μέσα στην έκταση, σας δίνουν την πλήρη αίσθηση ότι βρί-σκεστε συνεχώς μέσα στη φύση.

Το σπίτι διατίθεται και για μακροχρόνια μίσθωση.

Γιώργος Καλύβας
Συγγενά Κτιστάδων, Άρτα
Τηλ. 6995 124016 &
6930 797829 & 6995 124016
E-mail: info@chaletkalivas.gr

Αγροτουριστικές κατοικίες Θέαςης

Κτιστάδες Άρτας - Τζουμέρκα - Ήπειρος - Ελλάδα

«Είχαμε τον ουρανό εκεί πάνω κατάστικτο από αστέρια, και συνθίζαμε να ξαπλώνουμε ανάσκελα και να τα θωρούμε και να συζητάμε αν έχουν δημιουργηθεί ή απλά προέκυψαν.» Mark Twain Χωκ Φιν

Κοντά στο χωριό Κτιστάδες των φημισμένων Τζουμέρκων Άρτας, στη μέση μιας πανέμορφης κοιλάδας (θέση Συγγενά Κτιστάδων), βρίσκονται οι αγρο-τουριστικές κατοικίες Θέαςης. Εδώ θα απολαύσετε αξέχαστη διαμονή, κοντά στο παρθένο φυσικό περιβάλλον των βουνών της Ηπείρου.

Οι κατοικίες ΘΕΑΣΙΣ

Οι αγροτουριστικές κατοικίες Θέαςης λειτουργούν στη θέση Συγγενά Κτι-στάδων Άρτας από το Δεκέμβριο του 2007. Πρόκειται για κτίρια που έχουν σχεδιαστεί με βάση τις αρχές της οικοδομικής και που για την κατασκευή τους έχουν χρησιμοποιηθεί αρχέγονα υλικά: Ξύλο και Πέτρα, υλικά τα οποία αφθονούν στη γύρω περιοχή, στην Άρτα και στην Ήπειρο ολόκληρη. Οι κατοικίες διαθέτουν γυάλινη οροφή και προσφέρουν τη δυνατότητα θέ-ασης του έναστρου ουρανού από το εσωτερικό. Επίσης, σε μια περιοχή με μηδενική φωτορύπανση, οι επισκέπτες μπορούν (εάν βέβαια ο καιρικές συνθήκες το επιτρέπουν) να κάνουν αστροπαράτηρηση με τηλεσκόπιο εγ-καταστημένο μέσα στο χώρο του Θέαςης. Μακριά από τα φώτα της πόλης και με τη βοήθεια του τηλεσκοπίου skywatcher 10 ιντσών, μπορείτε να εξε-ρευνήσετε τη Σελήνη, τους πλανήτες, καθώς και διάφορα άλλα ουράνια σώματα. Μια μοναδική εμπειρία για μικρούς και μεγάλους.

Σας περιμένουμε, λοιπόν, για να γνωρίσετε και εσείς τις μοναδικές ομορ-φίες της περιοχής μας, αλλά και τα πραγματικά πρωτότυπα καταλύματά μας.

Η διαμονή

Οι αγροτουριστικές κατοικίες "ΘΕΑΣΙΣ" αποτελούνται από 4 αυτόνομες κατοικίες χτισμένες στη μέση μιας ειδυλλιακής κοιλάδας με έλατα, κάτω ακριβώς από την επιβλητική οροσειρά των Τζουμέρκων. Αυτό που κάνει πραγματικά ξεχωριστή τη διαμονή στο "ΘΕΑΣΙΣ" είναι ο πρωτότυπος τρό-πος κατασκευής, καθώς και οι ιδιαίτερες δραστηριότητες που αναπτύ-σσονται.

Οι κατοικίες είναι στρογγυλές και πυραμοειδείς για τη σωστή ροή της ενέρ-γειας στον χώρο. Έχουν γυάλινη οροφή που προσφέρει τη θέα του ένα-στρου ουρανού. Τις βραδιές που έχει φεγγάρι, αυτό κάνει πραγματικά βόλτα πάνω από τα κρεβάτια των κατοικιών.

Στις κατοικίες μπορεί κανείς να γευτεί παραδοσιακά προϊόντα, όπως μέλι δικής μας παραγωγής, μαρμελάδα από κρίνα, ζυμωτό ψωμί κ.λπ. Επίσης έχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει συγκεκριμένες μελισσοκομικές ερ-γασίες (άνοιξη, καλοκαίρι), να μάθει για τη ζωή των μελισσών και να γευ-τεί προϊόντα της κυμέλης (γύρη, κερί, πρόπολη, μέλι).

Σε μια περιοχή με μηδενική φωτορύπανση μπορεί να γίνει αστροπαράτη-ρηση με τηλεσκόπιο skywatcher 10. Επίσης μπορεί κανείς να περπατήσει στα πανέμορφα μονοπάτια, να κάνει ορειβασία στις καταπληκτικές κορφές των Τζουμέρκων, να κατεβεί με rafting τον Άραχθο, να περιηγηθεί σε πα-νέμορφους οικισμούς (Συρράκο, Καλαρρύτες), πέτρινα γεφύρια και μα-γευτικά μοναστήρια.

Αγροτουριστικές κατοικίες "ΘΕΑΣΙΣ"
Νικόλαος Ζάφας - Μήτσου Βασιλική
Συγγενά Κτιστάδων, Άρτα
Τηλ. 6948 682910 E-mail: info@tzoumerka-theasis.gr

Της Βάντας Κουτσοκώστα

Αρκετοί είναι αυτοί, οι οποίοι αναρωτιούνται τι είναι αυτό που ωθεί τους Απόδημους Ηπειρώτες σε μια ενεργή συμμετοχή στο παγκόσμιο Ηπειρωτικό Αποδημικό κίνημα, ώστε αιώνες τώρα να δραστηριοποιούνται μέσα από Αδελφότητες, Ομοσπονδίες, Ενώσεις και Περιφερειακούς Συλλόγους και να σφραγίζουν με την παρουσία και το έργο τους τα πολιτισμικά και κοινωνικά δρώμενα της κάθε περιοχής στην αγκαλιά όλης της γης, όπου κατά καιρούς έχουν ακουμπήσει αναζητώντας μια καλύτερη ζωή.

Τι είναι αυτό που φλογίζει το νου και την καρδιά, ώστε ακόμα και αν πρόκειται για Ηπειρώτες δεύτερης, τρίτης ακόμα και τέταρτης γενιάς, να κρατάνε φυλαχτό στον κόρφο τους τα τιμαλφή του πολιτισμού και της ιστορίας τους, να εμπνέονται και να δημιουργούν από τους θησαυρούς του τόπου καταγωγής τους και να μεταφέρουν την ανάσα της Ηπειρώτικης φύσης, τις μυρωδιές, τα χρώματα, τις φωνές και τις μουσικές της γης της στις γειτονίες του κόσμου.

...Είναι ίσως η ποίηση που γυρεύουμε στη ζωή μας, το ταξίδι, η φωνή από την πνιγνή καθημερινότητα... Είναι η ποιότητα, την οποία αναζητάμε στις σχέσεις, στη δραστηριότητα και στις συνεργασίες μας...

...Είναι, επειδή γνωρίζουμε ότι άνθρωπος χωρίς ρίζες, μοιάζει με δέντρο ξεριζωμένο που ανεμοδρόνεται στους γκρεμούς και στους όχτους...

Άνθρωπος χωρίς παρελθόν, ιστορία, ταυτότητα, δεν γίνεται να υπαρξει στη συλλογική μνήμη, να έχει μέλλον και συνέχεια. Άλλωστε το μέλλον είναι η διασφάλιση του παρόντος με το παρελθόν και για να θυμηθούμε το νομπελίστα ποιητή μας Γιώργο Σεφέρη «οβήνοντας ένα κομμάτι από το παρελθόν, είναι σα να αβήνουμε και το αντίστοιχο από το μέλλον».

...Είναι γιατί δεν μας αφήνει αδιάφορους ο πόνος των ανθρώπων της διπλανής πόρτας, ούτε το δέντρο που μαράζωνει στη γυνιά κάτω απ το στίπυ μας. Και ο τόπος εκεί πίσω, καθώς απόμεινε έρημος με λιγοστούς μόνο γέροντες και γερόντισσες να περιμένουν με μάτια κατακόκκινα στο πεζούλι της εκκλησιάς, μας ραγίζει την καρδιά.

...Γι' αυτό ιδρύουμε Συλλόγους, διοργανώνουμε εκδηλώσεις πολιτισμού, αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες κοινωνικής δράσης, δυναμώνουμε τη φωνή μας μέσα από τα αποδημικά έντυπα.

...Γι' αυτό προσπαθούμε να γκρεμίσουμε τα τείχη της αδιαφορίας γύρω μας και να περάσουμε απέναντι, δημιουργώντας το νέο μέσα από το παλιό, κρατώντας όρθια τα πολύτοξα γεφύρια της ψυχής μας.

Διαφορετικά, θα έπρεπε να χαρακτηριζούμε αμνήμονες και αγνώμονες απέναντι στους μεγάλους Ηπειρώτες Εθνικούς Ευεργέτες, καθώς από τα τέλη του 16ου αιώνα και κατά τη διάρκεια του 17ου και 18ου, απόδημοι όντες στις παροικίες του εξωτερικού, κυρίως όταν το έθνος ήταν υπόδουλο, ή όταν αργότερα το νεοσύστατο Ελληνικό κράτος αγωνιζόταν να σταθεί στα πόδια του, προέβρισαν συνεδηγίτη στην κοινωνική αξιοποίηση του πλούτου τους και επέδειξαν έναν πατριωτισμό με πρωτοφανή πολιτισμικά και ανθρωπιστικά χαρακτηριστικά.

Είναι αυτοί οι οποίοι ευεργέτησαν με αμύθητα ποσά, όχι μόνο την πατρίδα τους, αλλά και τον τόπο στον οποίο μεγα-

Η αξία και το νόημα του οργανωμένου Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος

Ο Σύνδεσμος Γυναικών Ηπείρου διοργάνωσε το Σάββατο 5 Φεβρουαρίου 2011, στο Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών, την ετήσια, καθιερωμένη πλέον, εκδήλωσή του, "Η ΠΙΤΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑΣ", αφιερωμένη φέτος στην Ηπειρωτική Αποδημία. Ήταν μια μοναδική εκδήλωση που τα είχε όλα. Μουσική, τραγούδι, λόγο, βραβεύσεις και πάνω απ' όλα συμμετοχή των Ηπειρωτών, που αγκαλιάζουν τον Σύνδεσμο στις δραστηριότητές του. "Χρειαζόμαστε αισιοδοξία και πίστη για να κρατήσουμε σφιχτά τους πατριωτικούς δεσμούς αγάτης, αλληλεγγύης και συνεργασίας", τόνισε στο μήνυμά της η πρόεδρος του Συνδέσμου Εύα Χαλατσά, ενώ η Α' αντιπρόεδρος Ρόλη Καλαμάκη στην ομιλία της καλωσόρισε με θερμά λόγια τους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες, αναφερόμενη στην πολυποικιλή δράση του Συνδέσμου. Η Βάντα Κουτσοκώστα, συγγραφέας και δημοσιογράφος, η οποία βραβεύτηκε για το πνευματικό της έργο από τον Σύνδεσμο Γυναικών Ηπείρου, μίλησε για την αξία και το νόημα του οργανωμένου Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος, την ομιλία της οποίας παραθέτουμε. Την εκδήλωση συντόνισε ο δημοσιογράφος Ανδρέας Ρίζος, διευθυντής του "Πύρρου", ενώ την παρουσίασαν η Ιωάννα Κασίμη, υπεύθυνη Πολιτιστικής Επιτροπής του Συνδέσμου και η Άννα Κίτσιου. Στο καλλιτεχνικό μέρος του προγράμματος συμμετείχαν η Χωρδιά του Ελληνικού Κέντρου Λαογραφικών Μελετών, "Οι Λαλιτάδες", η Χρυσανθή Γιάμαρη, το συγκρότημα της Ομοσπονδίας Μουργκάνας, ο Ηλίας Κόντης και η Φωτεινή Νέτσου. Βραβεία απονεμήθηκαν ακόμη στην Ομοσπονδία Μουργκάνας και στη Γιαννάκη Αγγέλα. Συγχαρητήρια στον Σύνδεσμο και σ' όλους τους συντελεστές γι' αυτήν την ωραία, ομολογουμένως, εκδήλωση και πάντα τέτοια και του χρόνου!

λούργησαν και ανέδειξαν την ευεργεσία ως κατ' εξοχήν Ηπειρωτική αρετή, καταγράφοντας την ως ξεχωριστή περίπτωση φιλοπατρίας στην παγκόσμια κοινωνική ιστορία.

Η Ηπειρωτική ευεργεσία επιμερείει ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διέπουν και σήμερα τις πράξεις των αναρριθμένων ανώνυμων συμπατριωτών μας, των ανθρώπων του καθημερινού μόχθου και της προσφοράς, οι οποίοι προσφέρουν εθελοντική εργασία, χωρίς ιδιότητα, μέσα από το οργανωμένο Ηπειρωτικό Αποδημικό κίνημα, γενόμενοι αυτοί

οι σύγχρονοι μικροί-μεγάλοι ευεργέτες.

Και αυτό, γιατί ευεργετούν από το πείρασμά της ψυχής και το υστέρημα της τόπης τους όχι μόνο την ιδιαίτερη πατρίδα τους, αλλά και τις περιοχές όπου έχουν ακουμπήσει το μέλλον των παιδιών τους και προσεγγίζουν τον ανθρωπισμό όχι με τη στενή έννοια της φιλανθρωπίας, αλλά με τρόπο και τόπο αναφοράς το Σύλλογο, για το κοινό καλό, έχοντας πάντα στόχο και όραμα άρρηκτα συνδεδεμένο με την παιδεία και τον πολιτισμό.

Γιατί η παιδεία και ο πολιτισμός απελευθερώνουν τις πνευματικές, τις δημιουργικές δυνάμεις του ανθρώπου, προωθούν την κατάκτηση της εσωτερικής ελευθερίας, της ελευθερίας του στοχασμού και της ανατριπτικής σκέψης, η οποία έχει τη δύναμη να δείξει το δρόμο προς την εξωτερική ελευθερία.

Οι αξίες αυτές είναι διαχρονικές και σήμερα ακόμα περισσότερο επίκαιρες, καθώς ένας άσρατος εχθρός, εκείνος των παγκόσμιων αγορών και των οικονομικών συμφερόντων, πυκνώνει ολοένα και περισσότερο τα γκρίλια σύννεφα ενός, ορατού πλέον, οικονομικού πολέμου γύρω μας και απειλεί να ρίξει τη χώρα μας όχι μόνο σε οικονομική, αλλά και βαθιά κοινωνική κρίση.

Για να μπορέσει ο άνθρωπος να αντιμετωπίσει τις παλινωδίες της ζωής, για να αντέξει στον καιρόν τα χτυπήματα και να αντισταθεί το αόικο έχει ανάγκη από αυτές τις ανίκητες εσωτερικές δυνάμεις, να κρατήσει όρθια τα πέτρινα γεφύρια της ψυχής του.

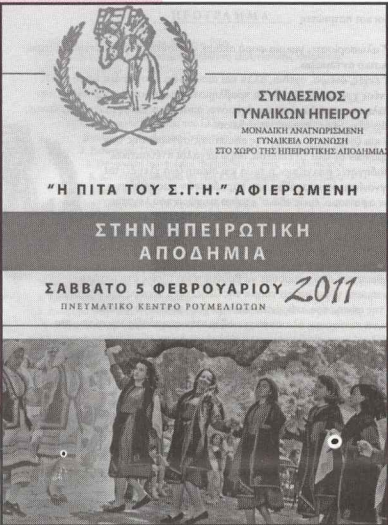
Έτσι, δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι ο Ηπειρώτης, η Ηπειρώτισσα των αποδημικών οργανώσεων είναι οι σημερινοί ευεργέτες του τόπου τους, ότι το έργο τους μπορεί να μην είναι συγκρίσιμο σε ποσότητα, αλλά

δεν υπολείπεται σε ποιότητα εκείνων των μεγάλων Εθνικών μας Ευεργετών.

Θαρρείς πως αυτοί οι σύγχρονοι Ζωσιμάδες - είναι αμύητο στους αιώνες το παράδειγμα των αδελφών Ζωσιμά, οι οποίοι ορκίστηκαν να μην δημιουργήσουν ποτέ οικογένεια για να μη στέρξουν ούτε στο ελάχιστο την πατρίδα από την παρουσία τους- έχουν δώσει τον δικό τους εσωτερικό όρκο τιμής;

Πλάι στα μύρια προβλήματα της καθημερινότητας, μαζί με την έγνοια τους για την οικογένεια, να έχουν και εκείνη της Αδελφότητας, του Συλλόγου, της Ομοσπονδίας. Να μην αφήσουν απόιστο και μαρμαίει ο «βασιλικός» της πλατύφυλλης αποδημίας», όπως θα έλεγε ο Ηπειρώτης ποιητής Μιχάλης Γκανάς και μαζί με το σπιτικό τους στη δεύτερη-θετή πατρίδα, να φροντίζουν και εκείνο εκεί πίσω στην

πρώτη, καθώς ακάπνιστο στην άκρη της ρεματιάς, στη μέση της πλαγιάς ή στην κορυφή του λόφου, περιμένει κάποιον χέρι να ανοίξει τα σφαλιστά πορτοπαθάρια, να αννανέψει το χάρμα και να αφήσει το δάκρυ του ήλιου μαζί με το αγεράκι της Πίνδου να κυλήσει στους αρμούς και τις διακλαδώσεις της πέτρας του.

ΒΙΒΛΙΟ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

"ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ"
Του Στεργίου Ν. Σάκκου
Καθηγητού Πανεπιστημίου
Εκδόσεις "Χριστιανική Ελπίς"
Β' έκδοσις Θεσσαλονίκη 1998

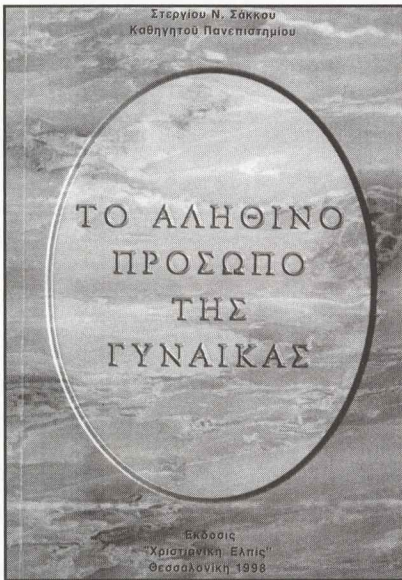
Πιστεύω ότι καμμία θρησκεία, καμμία πολιτική θεωρία, κανένα φεμινιστικό κίνημα, δεν εξύψωσε και δεν ετοποθέτησε τη γυναίκα στη θέση που της ανήκει, στη θέση που της αξίζει, παρά μόνον ο Χριστιανισμός.

"Οι μορφές των αγίων γυναικών και η τιμή που απολαμβάνουν διαχρονικά και παγκόσμια, αποτελούν την πιο χειροπιαστή απόδειξη ότι η Εκκλησία με τον ζείδωρο λόγο του Θεού και τα μυστήριά της είναι αυτή που μπορεί να αναστήση πνευματικά τη γυναίκα-όπως και τον άνδρα κάθε εποχής. Έχει τον τρόπο να την ελευθερώσει από τα πάθη, να την ενεργοποιήσει σε έργα υψηλά. Να πληρώσει την καρδιά της γυναίκας και να ολοκληρώσει την προσωπικότητά της. Έχει τη δύναμη να την ανεβάσει στο υψηλότερο βάθρο, που θα μπορούσε να καθήση η ευαίσθητη ψυχή της- να την θρονιάσει στο ύψος της τελειότητας και να την περιβάλλει με το φωτισμένο της αγιότητας". (Σελ. 118). "...Στην πραγματικότητα η γυναίκα διαφέρει ριζικά από τον άνδρα...Πρέπει οι γυναίκες ν' αναπτύξουν τις ικανότητές τους προς την κατεύθυνση της δικής τους φύσης, χωρίς να γυρεύουν να μιμηθούν τους άντρες. Η θέση τους μέσα στην πρόοδο του πολιτισμού είναι ανώτερη από των αντρών και δεν πρέπει να την εγκαταλείψουν...". (Σελ. 116-117) [Από το βιβλίο του τιμηθέντος διά του Βραβείου Νόμπελ, ιατρού βιολόγου

ΑΙ. Karrel, με τον τίτλο "Ο άνθρωπος αυτός ο άγνωστος", εκδόσεις Κακουλιδή, Αθήνα 1948, σελ. 86]. Είναι ένα υπέροχο βιβλίο, μικρό το δέμας και ολιγοσέλιδο (σελίδες 132), αλλά μεστό τεκμηριωμένων απόψεων, από τον διακεκριμένο και αναγνωρισμένο κύρους δασκαλο κ. Στέργιο Σάκκο, καθηγητή Πανεπιστημίου, τοποθετώντας τη γυναίκα, το ξαναλέω, βασίλισσα στην υψηλότερη θέση που της ανήκει.

Αποτελείται από:

- Τον πρόλογο
- Το Α' κεφάλαιο Η ΑΝΔΡΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ, το οποίο περιλαμβάνει τις κατωτέρω παραγράφους: Ένας ύμνος ανυπερέβλητος, Εγκώμιο με διαχρονική αξία, Από το μεγαλείο στην κατάρπωση, Αξία οικονομίας, Βρυσσόμανα πλούτου και αγαθοεργίας, Αρχόντισσα του σπιτιού δόξα του άνδρα, Κόσμημα άφραστο η ευσέβεια, Προτύπωση της κεχαριτωμένης.
- Το Β' κεφάλαιο το ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ, το οποίο περιλαμβάνει τις παραγράφους: Ισότητα με τον άνδρα, Υποτακτική η αγάπη της, Η ενάρετη ζωή της το ύψιστο κήρυγμα, Το μυστικό της αγέρας της νιότης, Κριτήρια ομορφιάς, Εξίσωσι αλλά και εξύψωσι και
- Γ' Επίμετρο, στο οποίο δημοσιεύεται επιμερισταμένο άρθρο της κ. Νούση Ιεσαά-Κασιμάτη, εκπαιδευτικού, με τον τίτλο "Ετάγγεμα; Οικιακά", όπου πλέκει ύμνο στη γυναίκα "οικοκυρά" ή "νοικοκυρά" ή πιο σωστά "οικοδόποινα", δεν είναι καθόλου υποτι-

Και να είστε βέβαιοι ότι μετά το διάβασμά του, βαθειά θα αισθανθείτε την υποχρέωσι, τουλάχιστον για τη γυναίκα ΜΑΝΑ!, να της προσφέρετε ένα ολόδροσο τριαντάφυλλο του Μάη ή εάν εκοιμήθη, να της ανάψετε ένα κεράκι εις ένδειξιν ευγνωμοσύνης και αντίδωρο της πλούσιας και άνευ όρων ολοκληρωτικής και μέχρι θυσίας προσφοράς της!

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
Ιωάννινα

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Κώστας Μπαλάφας: Ο κορυφαίος Έλληνας καλλιτέχνης - φωτογράφος

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ – ΠΕΙΡΑΙΩΣ 138
ΕΚΘΕΣΗ – «Κώστας Μπαλάφας:
Το Αντάρτικο στην Ήπειρο, 1940-1944»
ΩΡΕΣ ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗΣ: 11.00 - 18.00

Ο Κώστας Μπαλάφας συγκαταλέγεται ανάμεσα στους κορυφαίους Έλληνες εκπροσώπους της ανθρωπιστικής φωτογραφίας κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Το έργο του, αφιερωμένο στον απλό άνθρωπο του μόχθου και ιδιαίτερα στους κατοίκους των απομακρυσμένων χωριών της Ηπείρου, έχει προβληθεί επανειλημμένα τα τελευταία 20 χρόνια μέσα από εκθέσεις και εκδόσεις.

Το Πολιτιστικό Κέντρο του Μουσείου Μπενάκη της οδού Πειραιώς διοργανώνει έκθεση φωτογραφίας με τίτλο: «Το Αντάρτικο στην Ήπειρο 1940-1944», από τις 11 Φεβρουαρίου έως τις 30 Απριλίου 2011, όπου θα παρουσιαστούν στο ευρύ κοινό άγνωστες πτυχές της Αντίστασης μέσα από τον φωτογραφικό φακό του 90χρονου Κώστα Μπαλάφα.

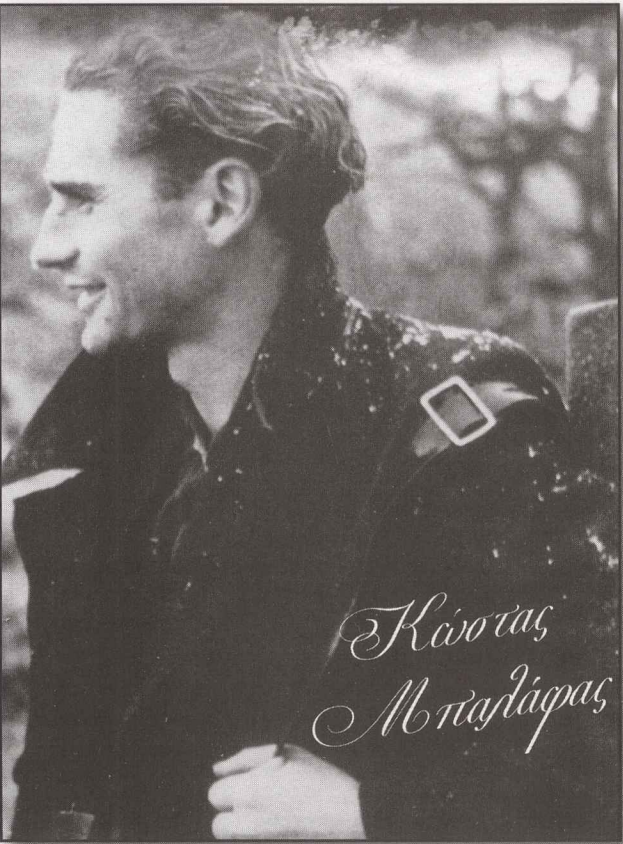
Η έκθεση φέρνει στο φως 60 φωτογραφίες επί συνόλου 2.000 αρνητικών, υλικό που έμεινε κρυμμένο για 31 χρόνια κάτω από το ξύλινο πάτωμα ενός σπιτιού στα Γιάννενα. Το 1991 κυκλοφόρησε η έκδοση «Κώστας Μπαλάφας. Το αντάρτικο στην Ήπειρο, ασπρόμαυρες φωτογραφίες 1940-1944».

Πριν από την κήρυξη του πολέμου, ο Κ. Μπαλάφας, απόφοιτος της Γαλακτοκομικής Σχολής Ιωαννίνων, μαθήτευσε για ένα διάστημα κοντά στον γνωστό φωτογράφο των Ιωαννίνων Αργύριο Πανατζή. Στα τέλη του 1940, η κατάρριψη ενός ιταλικού βομβαρδιστικού από ελληνικά αντιαεροπορικά πυρά, λίγο έξω από την πόλη των Ιωαννίνων, αποτέλεσε σταθμό στη φωτογραφική του πορεία. Ο Μπαλάφας ανακάλυψε στα συντρίμια ένα στρογγυλό κουτί με κινηματογραφικό

φίλμ που οι περισσότεροι το νόμισαν για νάρκη και δεν το ακουμπούσαν. Ο ίδιος το αγόρασε με αντίτιμο λίγες οκάδες καλαμποκάλευρο. Είχε ήδη αγοράσει μια φωτογραφική μηχανή Robot, από έναν ιταλό στρατιώτη, κι έτσι κόβοντας λίγα λίγα τα μέτρα του φιλμ, γέμιζε τα καρούλια του και φωτογράφιζε, με τη συνείδηση ότι σώζει ιστορικές στιγμές για να τις μεταφέρει στις επόμενες γενιές, καθιστώντας τον θεατή μάρτυρα στη δική του, μοναδική αντίληψη για τον κόσμο του βουνού.

Με τον φακό του απαθανάτισε τον καθημερινό μόχθο του λαού, τα ήθη και τα έθιμα, τη λαϊκή τέχνη. Ενταγμένος ο ίδιος από το 1943 στο 85ο Σύνταγμα του ΕΛΑΣ, κατέγραψε με τον φακό του τον αγώνα του Ηπειρώτικου λαού ενάντια στον κατακτητή. Λειτουργώντας με αντανάκλαστικά καθαρόαιμου φωτορεπόρτερ, αποτύπωσε τις ζυμώσεις για την έναρξη του ένοπλου αγώνα, τις ατέλειωτες πορείες του αντάρτικου στα χιονισμένα βουνά, τις προετοιμασίες για τις μάχες, τις καταστροφές των χωριών, τον θρήνο των μανόδων, τους κρεμασμένους από τους Γερμανούς, Τόδουλο και Φαρίδη, δίπλα στη λίμνη των Ιωαννίνων, τις εκδηλώσεις κατά την απελευθέρωση της πόλης των Ιωαννίνων, το θέατρο του Κοτζιούλα, τις λαϊκές συνελεύσεις, τον Ναπολέοντα Ζέρβα το 1944 σε ομιλία του στα Γιάννενα, τον Άρη Βελουχιώτη με τον στρατηγό Σαράφη, έφιππους, κ.ά.

Ο Μπαλάφας παρέμεινε στις γραμμές του ΕΛΑΣ μέχρι την απελευθέρωση των Ιωαννίνων από τους Γερμανούς, τον Οκτώβριο του 1944. Αποφεύγοντας τις διώξεις τον καιρό του εμφυλίου, εγκατέλειψε την Ήπειρο. Εμπιστεύτηκε το

αντιστασιακό φωτογραφικό του υλικό στην οικογενειακή του φίλη Ιουλίτσα Γοργόλη, η οποία το έκρυψε κάτω από το ξύλινο πάτωμα ενός γιαννιώτικου σπιτιού.

Μετά την πτώση της χούντας, ο Κ. Μπαλάφας εκμυστηρεύθηκε στον φωτογράφο του ΕΛΑΣ Σπύρο Μελετζή ότι έχει κι αυτός ανάλογο υλικό. Ο Μελετζής τον παρότρυνε να ψάξει να το βρει και έτσι, το 1991, ήρθαν στην δημοσιότητα 2.000 αρνητικά, ταλαιπωρημένα από την υγρασία τριάντα χρόνων.

Ο Κ. Μπαλάφας κατάγεται από την Κυψέλη (Χώσπη) Τζουμερκών Άρτας.

Οι δημόσιες υπηρεσίες επιβάλλεται να διατηρηθούν στις εσχατιές της Ελλάδας και να κυματίζει η Ελληνική σημαία

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΕΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΗΣ Δ.Ο.Υ. ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου η οποία εκπροσωπεί το σύνολο των Αδελφοτήτων και Ενώσεων των αποδημικών Πωγωνησίων της περιοχής Αττικής, ανησυχεί βαθύτατα και διαμαρτύρεται έντονα για την προγραμματισμένη κατάργηση της Δ.Ο.Υ. Δελβινακίου.

Το ακριτικό και υπό ερήμωση Πωγωνί ξεχασμένο στο βορειοδυτικό άκρο της Ελλάδας σθεναρά αντιστέκεται και οι λιγοστοί μόνιμοι κάτοικοι του πλείστον τρίτης ηλικίας ανθίστανται σθεναρά και κρατούν θερμότητες να παραμείνει το Πωγωνί ζωντανό, να παραμείνει το Πωγωνί Ελληνικό, γιατί ο κίνδυνος της αλλοίωσης της σύνθεσης του πληθυσμού από την αθρόα εγκατάσταση των αλλοδαπών οικονομικών μεταναστών από την γείτονα χώρα είναι ορατός.

Είμαστε βέβαιοι ότι οι επιτελείς του υπουργείου σας που σχεδίασαν την κατάργηση της Δ.Ο.Υ. Δελβινακίου δεν γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες της περιοχής και δεν έλαβαν υπόψη τους ότι η εν λόγω Δ.Ο.Υ. εξυπηρετεί και την μεγαλύτερη πύλη επικοινωνίας με την γείτονα Αλβανία, το τελωνείο Κακαβιάς. Με την κατάργηση της οι συναλλαγσό-

μενοι θα υποχρεωθούν να μεταβαίνουν στη Δ.Ο.Υ. Ιωαννίνων και να διανύσουν απόσταση 70 χιλιομέτρων.

Προς Θεού μην κάνετε το λάθος να αποφασίσετε για την κατάργηση μιας δημόσιας υπηρεσίας που είναι εγκατεστημένη σε μια ακριτική και υπό ερήμωση περιοχή με μοναδικό κριτήριο τα έσοδα που αποφέρει στο Ελληνικό κράτος.

Η διατήρηση των δημοσίων υπηρεσιών στις ακριτικές περιοχές, αποφέρουν ανεκτίμητης αξίας όφελος στο έθνος, κρατούν την περιοχή ζωντανή, σταματούν την μετανάστευση προς τα αστικά κέντρα, διατηρούν την εθνική κυριαρχία και έτσι αποφεύγεται η συρρίκνωση του κράτους.

Εμείς οι Πωγωνήσιοι απόδημοι και μόνιμοι κάτοικοι είμαστε βέβαιοι ότι θα αναθεωρήσετε τα σχέδια σας για την προγραμματισμένη κατάργηση της Δ.Ο.Υ. Δελβινακίου, συνεκτιμώντας τις επιπτώσεις που θα υποστεί το ακριτικό Πωγωνί από την αποψίλωση των δημοσίων Υπηρεσιών.

Οι δημόσιες υπηρεσίες επιβάλλεται να διατηρηθούν στις εσχατιές της Ελλάδας και να κυματίζει η Ελληνική σημαία.

Με εκτίμηση το Δ.Σ.

Μια φωτογραφία από το Πάπιγκο ταξιδεύει σε όλον τον κόσμο

Τα σημαντικότερα περιοδικά του κόσμου χρησιμοποιούν φωτογραφίες του: Conde Nast Traveller, Vogue, Vanity Fair, New York Times Magazine, Architectural Digest κ.ά. Ενθουσιώδης ταξιδιωτικός φωτογράφος για πάνω από 35 χρόνια, ο **William Abranowicz** μαγεύτηκε από τη χώρα μας και έθεσε το πάθος του για τη φωτογραφία στην υπηρεσία του πάθους του για την Ελλάδα. Έτσι, το 2001 προέκυψε ένα υπέροχο βιβλίο με τίτλο **Φάκελος Ελλάδα: Εικόνες μιας μυθικής γης**. Τεκμήριο της αμετανόητης αφοσίωσής του στον αιγιματικό αυτό τόπο αποτελεί η κυκλοφορία του Hellas: Photographs of Modern Greece, που επιδιώκει να αποκαλύψει μια ακόμη πτυχή από το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον αυτής της συναρπαστικής χώρας.

Όταν κλήθηκε να επιλέξει μια αγαπημένη του φωτογραφία από το βιβλίο, ο William Abranowicz έδειξε την φωτογραφία που δημοσιεύουμε:

“Αν πρέπει να διαλέξω μόνο μία, μάλλον θα έλεγα αυτή με την οικογένεια έξω από την πόρτα στο Πάπιγκο. Είναι μια μεγάλη οικογένεια και τα πρόσωπά τους στη σειρά μπορούν σχεδόν να μου αφηγηθούν τη σύγχρονη ιστορία της χώρας”.

(Από το περιοδικό 2board)

Μουσικο-θεατρικές παραστάσεις από τον “δεκαθλητή” των παραστατικών τεχνών Κωνσταντίνο Θεμελή

Μέ τέσσερις διαφορετικές μουσικο-θεατρικές παραστάσεις, δημιουργίες των τελευταίων χρόνων, συνεχίζει και φέτος την περιοδεία του στην έπαρχία ο **Κωνσταντίνος Θεμελής**.

1. **Δημώδη ήχοχρώματα από τό ούράνιο τόξο της έρωτικής έμπειρίας**, με θέμα τα συναισθήματα και τις καταστάσεις που προκαλεί το έρωτικό πάθος.
2. **Δεινός είναι ο πειρασμός της Καλοσύνης**, για τό έργο, τή ζωή καί τόν άνθρωπο **Μπέρτολτ Μπρέχτ**, βασισμένη σ' ένα δοκίμιο τής πολιτικής φιλοσόφου **Χάννα Άρεντ**.
3. **Η Νostalγία δέν είναι πιά αυτή πού ήταν**, με θέμα τήν άρρώστια πού προσβάλλει όσους ξαναγκάζονται νά ζήσουν μακριά από τήν πατρίδα τους πολλόν καιρό.
4. **Δεκαπεντασύλλαβος-Οί Ραψωδοί τών Έλλήνων: Βιτσέντζου Κορνάρου Έρωτικόριτος**.

Η τελευταία αποτελεί **ένα νήμα** ενός ίστού παραστάσεων/άφηγησεων με γενικό τίτλο **Νυχτερινόι Αφηγητές** – όλες σπουδές στόν ήθοποιό ως άφηγητή και αποτελούν τήν αντίδραση τού καλλιτέχνη στή λαίλαπα τού Κα-

πιταλισμού πού ονομάζεται storytelling, τό όποιο ό ίδιος μεταφράζει ως παραμύθισμα πρὸς ίδιον όφελος τών τοκογλύφων, τών μεγαλοεπιχειρηματιών καί τών άπατεώνων τής Πολιτικής. Αὐτή τήν τελευταία παράσταση παρέστησε στήν Καλαμάτα, στό Κρυφό Σχολείο τού Τάκη Λουκαρέα, στίς 27 Μαρτίου, σέ αίθουσα τού ξενοδοχείου «ΡΕΞ».

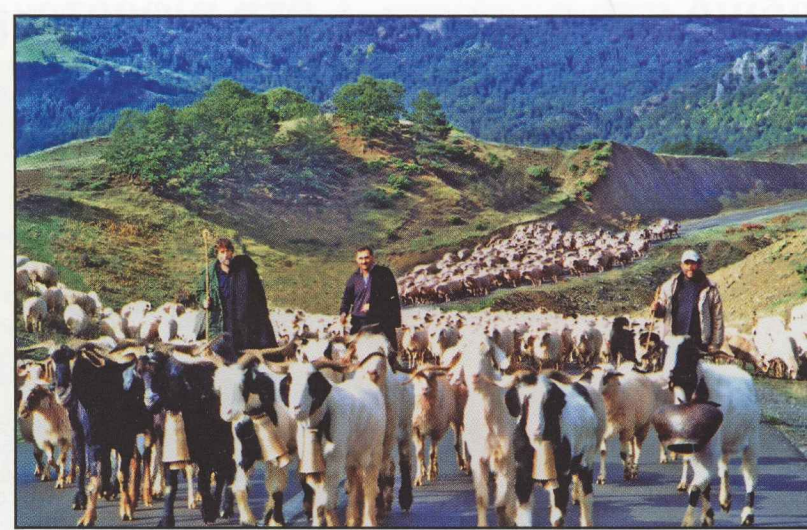
Η παράσταση αποτελεί σπουδή στόν ήθοποιό ως **ραψωδό**, δηλαδή κάποιον πού άφηγείτο μία ιστορία **άπαγγέλλοντας και τραγουδώντας**, γι' αυτό καί ό Κωνσταντίνος Θεμελής θά έρμηνεύσει ό ίδιος καί τούς τρεις βασικούς ρόλους τού έργου. Θά τόν συνοδεύουν ό **Νικόλας Συνολάκης** μέ τό λαούτο του καί ό **Γρηγόρης Άλυσσανδράκης** μέ τή λύρα του.

Η περιοχή των Τζουμέρκων βρίσκεται στην Β.Δ. πλευρά της αρχαίας Αθαμανίας και αποτελεί ένα από τα τέσσερα τμήματα της ' τα άλλα τρία είναι: οι περιοχές του Μαλακασίου, του Ασπροποτάμου και του Ραδοβυζίου. Στον ορεινό όγκο των Τζουμέρκων σήμερα περιλαμβάνονται χωριά και κωμοπόλεις που γεωγραφικά ανήκουν στους Νομούς Ιωαννίνων και Άρτας. Συγκεκριμένα στα χωριά του Ν. Ιωαννίνων Βαθύπεδο, Συρράκο, Καλαρρύτες, Μαρτσούκι, Πράμαντα και στα χωριά του Ν. Άρτας: Βουργαρέλι, Θεοδώριανη, Μελισσοσυργούς, Αθαμάνιο, Καταρράχτη και Νεράιδα Τρικάλων, υπάρχουν σήμερα ακόμη διακοσιές (200) οικογένειες νομάδων κτηνοτρόφων - μεταβατικών τους αποκαλούν οι κρατικές υπηρεσίες - που εκτρέφουν περίπου 70.000 (εβδομήντα χιλιάδες) πρόβατα.

Οι κτηνοτρόφοι αυτοί εξακολουθούν να μετακινούνται άνοιξη και φθινόπωρο από τα χαμηλότερα στα ψηλότερα, από τα χειμαδιά στα βουνά. Είναι οι πεισματάρηδες νομάδες, γνήσιοι απόγονοι των αρχαίων Ελληνικών νομαδικών φύλων που "αντιστέκονται" ακόμη στα ρεύματα των καιρών ακολουθώντας πιστά τα μονοπάτια του αρχέγονου Νομαδισμού. Οι τελευταίοι λοιπόν εναπομέναντες κτηνοτρόφοι των Τζουμέρκων, της Πίνδου γενικότερα και των Αγράφων, αποτελούν τους κρίκους μιας πανάρχαιας αλυσίδας που ξεκινάει από τους Προελληνικούς χρόνους, απλώνεται στους Μυκηναϊκούς, τους Ομηρικούς και συνεχίζει με τα κοπάδια του Ησιόδου, του Θεόκριτου, των Σαρακατσανίων και γενικότερα όλων των νομάδων και νομαδίζοντων πληθυσμών του Ελλαδικού χώρου.

Όταν αναπτύσσονται στον Ελλαδικό χώρο οι πρώτοι πολιτισμοί σε οργανωμένες συνοικίες περί την Πέμπτη χιλιετία (5000 πχ) 2 , οι κάτοικοι της Πίνδου ζούσαν απομονωμένοι σε πρωτόγονη διαβίωση. Ορισμένα πελασγικά τοπωνύμια, που ακόμα διατηρούνται εκφράζουν την συνέχεια της κατοικίας των ορεινών χωριών της Πίνδου σ' αυτή την προϊστορική εποχή. Μόνο το τοπωνύμιο, Γραϊκό, μπορεί να αποδείξει την αλήθεια των λόγων. Η Ελλάδα λεγόταν πριν από τον κατακλυσμό του Δευκαλίωνα, Γραία , οι δε κάτοικοι Γραϊκοί. Τα χωριά αποτελούσαν μικροί συνοικισμοί με νομαδικό χαρακτήρα με πελασγική γλώσσα επικοινωνίας και οι κάτοικοι τους ζούσαν με υποτυπώδη γεωργία , κτηνοτροφία και δεντροκαλλιέργεια με κύρια όμως ασχολία την ποιμενική, λάτρευαν τις πελασγικές θεότητες σε συνδυασμό με τις Δωδωνιακές. Ως λατρευτικά τους στοιχεία είχαν τα φυσικά φαινόμενα και τον τρόπο που πηγάζει από αυτά . Η μυκηναϊκή εποχή τους βρίσκει έτοιμους για μετακινήσεις.

Οι απαρχές της ανάπτυξης του Νομαδισμού στα κράπεδα των Τζουμέρκων, που στην αρχαιότητα ονομαζόνταν όρη των Αθαμάνων ή Αθαμανικά, από τον Αθάμαντα, μυθικό βασιλιά του Ορχομενού της Βοιωτίας - ο οποίος κατέφυγε στην περιοχή κατά τη μυθολογία - χάνονται στην ομίχλη της προϊστορίας. Οι ποιμένες των Τζουμέρκων, ημινομάδες κτηνοτρόφοι με κοπάδια τον κορμό της νότιας Πίνδου , ακολουθούν τα ίχνη των Αθαμάνων, οι οποίοι εγκαθίστανται στην περιοχή των Τζουμέρκων ειδικότερα και στην ευρύτερη περιοχή του άνω ρου του Αχελώου , μεταξύ της Θεσσαλίας στα ανατολικά και της κεντρικής Ηπείρου και της Ακαρνανίας στα δυ-

Τρία ήταν τα κριτήρια, πέρα από τα χίλια πρόβατα, που εξασφάλιζαν αίγλη στους τσελιγκάδες του ποιμενισμού τα χρονικά. Τα περήφανα άλογα της Καβάλας (ρεβανίτικα), τα ρωμαλέα τζομπανόσκια και τα ζηλεμένα τραγιά με τις κουδούνες και τα κυπριά τους. - Ο τσελιγκας του Σμόλικα Θωμάς Ζιάγκας στο δρόμο για τα χειμαδιά, Καληράχη Γρεβενών, Οκτώβρης 2010.

Τα βουνά θέλουν δυνατή ψυχή και η δυνατή ψυχή γεννιέται με τον αγώνα της ζωής. Του λόγου το αληθές επιβεβαιώνουν οι μορφές των ποιμένων από τους Μελισσοσυργούς Τζουμέρκων, του Βασίλη (αριστερά) και Μήτσου Ρίζου, στο λιβάδι Καταφύκι. Πίσω τους ο φημισμένος Κριάκουρας με τις αετοκορφές του. Αύγουστος 1994.

Η νομαδική κτηνοτροφία στα Τζουμέρκα στη διαδρομή των χρόνων

Του ΝΙΚΟΥ Β. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗ, Φιλολόγου - Συγγραφέα

Τικά από τις αρχές της δεύτερης χιλιετίας (2000 π.Χ.)3. Ο Στράβων4, αντλώντας πληροφορίες από τον Θεόπομπο , αναφέρει τους Αθαμάνες στη απαρίθμηση των 11 από τα 14 κύριότερα Ηπειρωτικά φύλα. Οι Αθαμάνες διήγαν βίο ποιμενικό νομαδικό5 περιπλανώμενοι από τα χειμερινά στα θερινά βοσκότοπια τους και αντίστροφα για πολλούς αιώνες και έτσι ο γεωγραφικός τους χώρος οριζόταν με καθαρά ποιμενικές διαιρέσεις και όχι με σταθερά σύνορα. Από την εποχή των Πελασγών λοιπόν η κύρια ασχολία των κατοίκων της περιοχής των Τζουμέρκων ήταν η κτηνοτροφία που η μεγάλη της ανάπτυξη κράτησε αιώνες. Σύμφωνα με μαρτυρίες, οι μεγαλοκτηνοτρόφοι "τσελιγκάδες" στα χρόνια του Πύρρου6 απόλαμβαναν ιδιαίτερης εκτίμησης, αφού η κτηνοτροφία ήταν η βασική πηγή πλούτου για το κράτος του. Ο ρωμαίος στρατηγός Ιούλιος Καίσαρας7 γράφει στα απομνημονεύματά του ότι στην Ηπείρο, οι στρατιώτες του είχαν σε μεγάλη εκτίμηση το πρόβατο, αφού η περιοχή είχε πολλά κοπάδια.

Την μεγαλύτερη ανάπτυξη της η νομαδική κτηνοτροφία των Τζουμέρκων τη γνώρισε το χρονικό διά-

στημα 1740-1881. Το 1740 οι ντόπιοι καπεταναίοι συγκρότησαν το "αρματο-λίκι των Τζουμέρκων". Οι απρόσιτες βουνόσειρές , τα φαράγγια , τα ελατοδάσκα , οι στενωσιές και τα περάσματα των Τζουμέρκων , ήταν τα καταφύγια και τα ορμητήρια των κλεφταρματολών που διαφέντευαν τον τόπο κι αποτελούσαν ασπίδα για την κτηνοτροφία. Από το Συρράκο μέχρι τα Θεοδώριανη οργανώθηκαν 50 μεγάλα τσελιγκάτα ή στάνες που το καθένα αριθμούσε 3.000 (τρεις χιλιάδες) πρόβατα, ώστε η περιοχή να ξεπεράσει τις 150.000 πρόβατα (εκατόν πενήντα χιλιάδες). Το πρώτο πλήγμα η νομαδική κτηνοτροφία των Τζουμέρκων το δέχτηκε το 1881 με την προσάρτηση της Άρτας και της Θεσσαλίας στο Ελληνικό κράτος η κοίτη του Αράχθου αποτέλεσε σύνορο του Ελληνικού και του Τουρκικού κράτους και οι Τζουμερκιώτες νομάδες στερήθηκαν τα χειμερινά λιβάδια που βρίσκονταν πέραν της αριστερής όχθης του ποταμού. Οι κτηνοτρόφοι των Καλαρρυτιών , του Μαρτσουκίου και ορισμένοι των Μελισσοσυργών στράφηκαν προς τα βόρεια και παγερά χειμαδιά του Θεσσαλικού κάμπου, όπου όμως είχαν τεράστιες φθορές στα κοπάδια τους λόγω του ψυχρού κλίματος της περιοχής. Το δεύτερο χτύπημα στην κτηνοτροφία το έδωσε η αγροτική μεταρρύθμιση του 1917 και η απαλλοτρίωση των τοιφικίων. Το λεγόμενο "χάλασμα των χειμαδιών" συνετέλεσε στη διάσπαση του τσελιγκάτου, αφού έλειψαν οι απέραντες χειρσιές που ήταν βοσκήσιμη έκταση για τα κοπάδια των νομάδων.

Ομως παρά τις αντίξοες αυτές συνκυρίες και τις κοσμογονικές αλλαγές που συντελέστηκαν τις τελευταίες δεκαετίες, η νομαδική κτηνοτροφία παρουσίασε μια αξιοθαύμαστη αντοχή στην περιοχή των Τζουμέρκων , γεγονός που οφείλεται σε δυο βασικούς λόγους κατά την εκτίμησή μας. Πρώτον στο πάθος των νομάδων κτηνοτρόφων της περιοχής προς τα πρόβατα, που τα θεωρούν ό,τι πιο πολύτιμο στη ζωή τους και δεύτερον στα ιδανικά ξεκαλοκαιριά τους. Στα χωριά των Τζουμέρκων υπάρχουν ακόμα σήμερα διακοσίοι περίπου νέοι άνθρωποι ηλικίας 25-35 ετών που ασκούν το κτηνοτροφικό επάγγελμα με μεράκι και γνώση διότι έχουν ρίζες ποιμενικές και θα συνεχίσουν τον πατροπαράδοτο νομαδισμό , αν η πολιτεία σκύψει πάνω στα προβλήματα τους και εξετάσει την ιδιαιτερότητά τους. Στις μέρες μας ο αριθμός των προβάτων της περιοχής φτάνει τις 82.000, από τα οποία 70.0009 περίπου ακολουθούν την νομαδική περιπέτεια.

Τόπος μοναδικός για ξεκαλοκαιριά τα Τζουμέρκα. Ο ήλιος, ο αέρας, η βροχή, οι σποϊβανιές του χιονιού, τα θολοκατεβασμένα ρέματα, οι λευκές καταχνιές, τα ριγλά θαμνοχαράματα, τα λιποθυμισμένα λυκόφωτα στους καταραχιάδες, οι περιπλανήσεις του ολόγιου φεγγαριού στα διάφανα νερά του Αράχθου και του Ασπροποτάμου, είναι μόνιμα χαρακτηριστικά της Τζουμερκιώτικης επικράτειας. Στις πέτρινες στρουθικές και στις πετροκάλυβες, χτισμένες με πέτρες ακατέργαστες, παρμένες απ' ευθείας από τον τόπο, βρίσκει την εφαρμογή της η Αριστοτελική ρήση «μίμησης πράξεως σπουδαίας και τελείας» της φύσης. Τα ρούχα, τα σκεπάσματα και τα σινερά της ποιμενικής ζωής: παντελόνια, σακάκια, φανέλες, φλοκιστές, κάπτες, κάλτσες, τσαντίλες, είναι φτιαγμένα με πρωτογενές υλικό, τα μαλλί των προβάτων με μια αξιοθαύμαστη τεχνονγνωσία, κληρονομημένη «από πάππο προς πάππο».

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 11

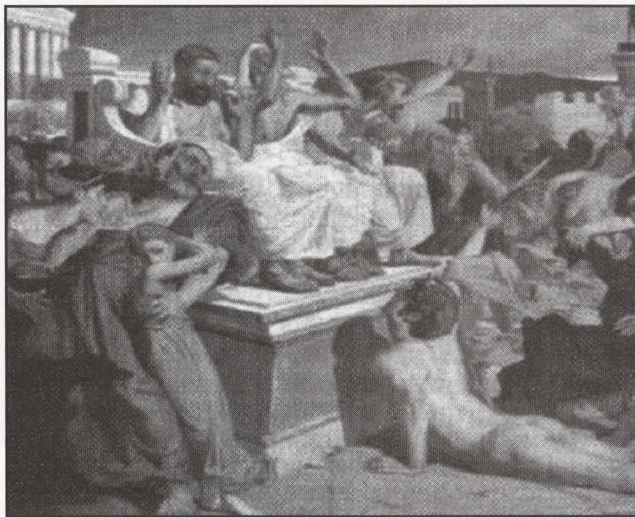
Ο αιφνίδιος θάνατος του πρώτου Μαραθωνοδρόμου

Γράφει ο
Κωνσταντίνος Δ. Μάλλιος, Καρδιολόγος

Η διεξαγωγή του διεθνούς Μαραθωνίου δρόμου στην Αττική και οι λοιπές εορταστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2010, για τη συμπλήρωση 2.500 χρόνων από την ιστορική μάχη του Μαραθώνα (490 π. Χ) φέρνει αυτόματα στη σκέψη τον θάνατο του πρώτου Μαραθωνοδρόμου. Πρόκειται για τον νεαρό Αθηναίο οπλίτη, ο οποίος μετά τη μάχη έτρεξε 42 χιλιόμετρα και 185 μέτρα για να αναγγείλει στην Αθήνα την περιφανή νίκη των Ελλήνων επί των Περσών.

Το πραγματικό όνομα του δρομέα δεν είναι επακριβώς γνωστό. Πέραν από τον Φειδιππίδη αναφέρονται ο Ευκλής και ο Θέροσιππος. Ας σημειωθεί ότι ο Ηρόδοτος, πατέρας της Ιστορίας, ο οποίος γεννήθηκε μόλις 6 χρόνια μετά τη διεξαγωγή της ένδοξης μάχης και που περιγράφει με λεπτομέρεια αυτή, ουδεμία μνεία κάνει του εν λόγω περιστατικού. Το αυτό ισχύει και για τον αρχαίο περιηγητή Παυσανία (110-180 μ. Χ), ο οποίος στα «Αττικά» αναφέρεται μόνο στα γεγονότα της μάχης.

Πρώτος ο Πλούταρχος (47/50-120/125 μ.Χ.) στα «Ηθικά, 347» που αντλεί τις σχετικές πληροφορίες από έργο του Ηρακλείδου του Ποντίου (390-310 π.Χ.), αναφέρεται στο γεγονός, αλλά παρουσιάζει δυο διαφορετικά ονόματα για τον αγγελιοφόρο: Θέροσιππος και Ευκλής και σημειώνει: «...την είδηση της νίκης στη μάχη του Μαραθώνα ανήγγειλε...ο Θέροσιππος ο Ερχειεύς. Οι περισσότεροι ιστορικοί όμως λένουν ότι

Εικ. 1. Ο Φειδιππίδης αναγγέλλει στους Αθηναίους άρχοντας την ήττα των Περσών στον Μαραθώνα. Πίνακας: Luc - Olivier Merson 1869.

ο Ευκλής έτρεξε με την πανοπλία του, κάθιστος από τη μάχη και καθώς έφθασε στις πόρτες των αρχόντων της πόλης, αυτό μόνο μπόρεσε να πει: χαίρετε και χαίρομεν, και ευθύς ξεψύχησε».

Πολύ αργότερα ο Λουκιανός (120/125-192 μ.Χ.) στο έργο του «Διάλογοι Θεών 3,727», γράφει ότι ο αγγελιοφόρος ήταν ο Φειδιππίδης ή Φιλίππιδης: «...λέγεται ότι πρώτος ο Φιλίππιδης, που έτρεξε από τον Μαραθώνα για να αναγγείλει τη νίκη, είπε στους άρχοντες που συνεδρίαζαν ανήσυχος για την έκβαση της μάχης,

χαίρετε, νικώμεν, και λέγοντας το νέο πέθανε, αφήνοντας την τελευταία του πνοή με το χαίρετε».

Η ανεπανόληπτη φράση: «Χαίρετε, Χαίρομεν, Νενικήκαμεν», του Μαραθωνομάχου και συνάμα Μαραθωνοδρόμου, άσχετα ποιο ήταν το όνομά του, γράφηκε με χρυσά γράμματα στις δέλτους της ιστορίας. Ο Αθηναίος οπλίτης μόλις ανήγγειλε ασθμαίνων την είδηση της περιφανούς νίκης των Ελλήνων επί των «χρυσοφόρων» Μήδων πέθανε. Είχε εξαντληθεί από τον κάματο της πολύωρης μάχης και τη μεγάλη απόσπαση της διαδρομής, αλλά κυρίως από την ψυχική προσπάθεια που κατέβαλε για να φέρει όσο πιο γρήγορα μπορούσε το μήνυμα της νίκης στους συμπολίτες του (εικ.1).

Η αιτιολογία του αιφνίδιου θανάτου στους νέους αθλητές (και κατ' επέκταση και του νεαρού Μαραθωνοδρόμου) στη διάρκεια της ανταγωνιστικής τους δραστηριότητας είναι πολλαπλή και αφορά κυρίως το καρδιαγγειακό σύστημα. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων (περίπου 90%) υποκρύπτεται καρδιαγγειακή πάθηση, την οποία το θύμα συνήθως αγνοεί, ενώ στις υπόλοιπες η αιτία του τραγικού συμβάντος είναι εξωκαρδιακή και ο θάνατος είναι απόρροια ανάπτυξης επικίνδυνων αρρυθμιών.

(Από τα «ΣΕΛΛΑΔΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»)

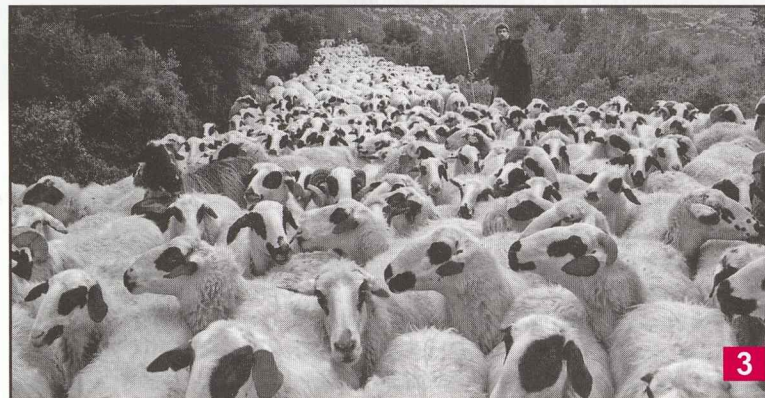
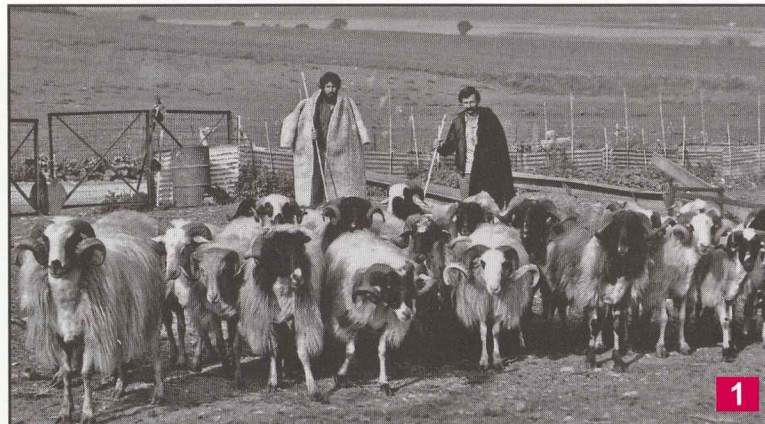
ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

Στις 16 Γενάρη 2011 πραγματοποιήθηκαν η Απολογιστική Συνέλευση και εν συνεχεία οι εκλογές για την ανάδειξη νέου ΔΣ στην Ομοσπονδία, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής.

- **Χρήστος Λαναράς**
Πρόεδρος από Πλατανούσα Ιωαννίνων
- **Αντώνης Κοντός**
Αντιπρόεδρος από Δίστρατο Άρτας
- **Βασιλική Τζαχρήστα**
Γενική Γραμματέας από Πράμαντα Ιωαννίνων
- **Σαββούλα Κολιούλη**
Αν. Γεν. Γραμματέας από Βουργαρέλι Άρτας
- **Ηλίας Ζέρβας**
Ταμίας από Ράμια Άρτας
- **Γεώργιος Καραμάνης**
Αν. Ταμίας από Μελισουργούς Άρτας
- **Πάυλος Τσάγκας**
Εφ. Τύπου και Δημ. Σχέσεων από Ροδαυγή Άρτας
- **Χρήστος Γκατζόγιας**
Μέλος από Δαφνιώτη Άρτας
- **Ιωάννα Κωνσταντίνου**
Μέλος από Καλαρρύτες Ιωαννίνων
- **Ηλίας Σιμόπουλος**
Μέλος από Βουργαρέλι Άρτας

Η Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών είναι το δευτεροβάθμιο όργανο των Αδελφοτήτων και Συλλόγων των Τζουμερκίων Άρτας και Ιωαννίνων. Εκπροσωπεί 35 Τζουμερκιώτικους φορείς και αγωνίζεται για τα μεγάλα θέματα της περιοχής, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους τοπικούς φορείς. Κατά καιρούς διοργανώνει Συνδιασκέψεις, ενώ εκδίδει και την εφημερίδα «ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ».

Η νομαδική κτηνοτροφία στα Τζουμερκα στη διαδρομή των χρόνων

1. Ο Βάιος Νάκας από το Ματσούκι Τζουμερκών διατρεί όλες τις παραδοσιακές φυλές κριαριών, φροντίζοντας για να διαφυλαχθεί αδιάσπαστη η αλυσίδα του πατροπαράδοτου νομαδικού από αρχαιοτάτων χρόνων. - Άγιος Κων/νος Βόνιτσας, Απρίλης 1994.
2. Ο ελληνικός ποιμενικός συμβίωσε αρμονικά με τους Έλληνες ποιμένες στων αιώνων το διάβα και αναδείχθηκε σε υπέρμαχο προστάτη προβάτων και ανθρώπων με την πείσμονα αφοσίωσή του, την πανθομολογούμενη πίστη του και την ικανότητα αντιμετώπισης του αντιπάλου. - Ο τσέλιγκας Ζιώγας Ανθούλης σε μια συνομιλία με τα φιλότιμα τζουμπανόσκυλά του, Σαμαρίνα Γρεβενών. Μάρης 2010.
3. «Μας πήρουν ο χινόπυρος, μας πήρουν ο χειμώνας / πέφτουν τα φύλλα της οσίας κι η πάχνη στα χορτάρια / αντάρσαν και τα βουνά κι αρχίνησε να βρέχει / και τα κοπάδια ξεκινούν στα χειμαδιά να πάνε». Το κοπάδι του τσέλιγκα Παύλου Δεκόλη στο δρόμο για τα χειμαδιά. Περιστέρι της Πίνδου, Οκτώβρης 2005.
4. Δύο αετοί περήφανοι, δύο αετοί λεβέντες. Οι Γιάννης Γκαγκακούνης και Γιάννης Νούτσος, Πραμανιώτες ποιμένες, αληθινοί μαχητές της ζωής, δικαιώνουν την ύπαρξή τους με τον άγιο μόθω των κοπαδιών και την αξιοπρεπή στάση ζωής τους. - Στης Πίνδου την ακροκορφή Νένα Ασπροποτάμου, Αύγουστος 1996.
5. Το Αυτί Μελισουργών, ως κύρια δίοδος της Νότιας Πίνδου για όσους ήθελαν να κινηθούν από την αρχαία Αθαμανία προς τη Θεσσαλία. Ανέναντι από το Αυτί είναι τα Λιβάδια Μελισουργών που ασπρολογούν από τα νομαδικά κοπάδια των Τσιλιγανναίων και Νουτσαίων ποιμένων, που τραβούν για τον Σταυρό της Ρουίστας. Ιούνιος 2008.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 9

Στον κόσμο των νομάδων ο χρόνος προσδιορίζεται μόνο από τη φύση: σκόρος, άρμεγμα κοπαδιών, πήξιμο, αλάτισμα τυριού, στάλος, νυχτοβράδιασμα, νυχτοβόσκημα, γρέκισμα προβάτων. Η πόρεψη των ποιμένων της Πίνδου παραπέμπει κατ' ευθείαν στη λίθινη εποχή κατά την οποία εγκαταστάθηκαν σε αυτές τις αετοκορφές, οι μακρινοί μας πρόγονοι, οι πρώτοι νομάδες και καταδεικνύει τη λιτότητα και την αυτάρκεια του βίου τους, την προσήλωση τους στα παραδεδομένα και την πεισματική αντίστασή τους σε κάθε τι «νεωτερικό».

Τα θεότατα και κραταιά βουνά με τις ευθετενείς κορυφές τους και τη στωική τους απάθεια, τα ορθόστητα έλατα που σηματοδοτούν τους αιθέρες, η ανοδική πορεία των ποιμένων το χάραμα για τις κορυφές που γρεκιάζουν τα κοπάδια τους, η αυστηρή και απροσκήνητη μεγαλοπρέπεια των σχηματισμών της Πίνδου, ασκούν βαθιά επίδραση στη διαμόρφωση του ήθους των ανθρώπων των βουνών. Αυτή η ανθρωπική τάση των φυσικών στοιχείων γέννησε σε αυτούς τις αξίες της ελευθερίας, της τιμής, της αλήθειας, της αυτογνωσίας και προπάντων της αξιοπρέπειας. Μέσα σε ένα τέτοιο χειροποίητο και ανέταφο ποιμενικό περιβάλλον ζουν σε ημιάνγρια κατάσταση τα εβδομήντα χιλιάδες πρόβατα των νομάδων των Τζουμερκών κατά τους εαρινούς και θερινούς μήνες σε υψόμετρο 2.000 - 2.300 μέτρων, τρέφονται μόνο με το φυσικό χορτό των ελληνικών βουνών που το αποτελούν τα δεκάδες εκατοντάδες βότανα της ελληνικής φύσης και πίνουν νερό από πληθώρα πηγών, που η καθεμία της έχει τα δικά της ιχνοστοιχεία και μεταλλικά άλατα. Γι' αυτούς λοιπόν τους λόγους τα κτηνοτροφικά προϊόντα του ορεινού όγκου των Τζουμερκών είναι «ειδικής χλωρίδας και πανίδας», είναι άριστα σε ποιότητα από κάθε άποψη. Τους χειμερινούς μήνες οι νομάδες των Τζουμερκών παραχειμαζουν στις ζεστές πεδιάδες της Άρτας, της Πρέβεζας, της Αιτωλίας, Ακαρνανίας και Θεσσαλίας.

Στα ρημοτόπια και στους άγριους λόγους που ξεχειμαζάν οι νομάδες, μακριά από τον κόσμο με μόνιμη απειλή τους λύκους και τους βωλοκέρτες και στις Πίνδους τις αετοκορφές, όπου είναι σκαλωμένες οι σάνες τους, εξορμούν από τα βαθιά φαράγγια

και τις σκοτεινές σπηλιές των δρυμνών της οσίας και των ελατών, αρκούδες και λύκοι σπέρνοντας τον τρόμο και το θάνατο στα κοπάδια που βρίσκουν αβύσσους. Γι' αυτό οι ποιμένες των Τζουμερκών φροντίζουν να έχουν σκυλιά κοπαδιάρικα, μαθημένα από μικρά να φυλάγουν νύχτα και μέρα τα ζωντανά τους. Τα τζουμπανόσκυλα αυτά γνωστά με το όνομα «Ελληνικοί Ποιμενικοί», έλκουν την καταγωγή τους από τη Μολδοσική φυλή σκύλων της αρχαιότητας που γεωγραφικά τοποθετείται στην αρχαία Ηπειρο, σύμφωνα με τις απόψεις του "Ομίλου Φίλων του Ελληνικού Ποιμενικού", 10, που έχει ως έδρα του τη Νίκαια Λάρισας.

Τα τζουμπανόσκυλα αυτά συμβίωσαν αρμονικά με τους Έλληνες κτηνοτρόφους στο διάβα των αιώνων, προστάτευσαν αποτελεσματικά τους ίδιους και τα κοπάδια τους με τη ρώμη τους, την αδιαφοροβήτητα ευφύη τους, την ικανότητα διώξεως και συμπολής με τον αντίπαλο, την παροιμιώδη αντοχή στις κακουχίες, την απαραιτή ολιγάρκεια στη διατροφή τους, με την απίστευτη δυνατότητα τους να προσαρμόζονται σε συνθήκες στερήσεως, με την πείσμονα αφοσίωσή τους στο κοπάδι και προπάντων με την πανθομολογούμενη πίστη τους.

Γαντζωμένοι λοιπόν οι τελευταίοι νομάδες των Τζουμερκών στα αετοπάγια της ορεινής Πίνδου στο χώρο και στο χρόνο Πινδικής επικράτειας και ζυμωμένοι με τον αέρα της περηφάνιας και της λεβεντιάς που τα απροσκήνητα, τα «άσκυφα» Τζουμερκα τους έχουν ενσταλάξει από γεννησιμιού τους, επιμένουν πεισματικά να ασκούν το κτηνοτροφικό επάγγελμα με τον πατροπαράδοτο τρόπο. Ως αθεράπευτοι νοσταλγοί αλλοτινών καιρών, παραμένουν αιώνιοι φυλάκες των κοπαδιών και αιχμάλωτοι του κύκλου των εποχών εξακολουθώντας να «χαλάνε τα στίπια» τους δύο φορές το χρόνο, την άνοιξη που φεύγουν για τα βουνά από τους «κάμπους» και το φινόπυρο που «ροβολάνε» από τα κορφοβούνια για τα «κατώμερα».

Το περασμένο καλοκαίρι οδοιπορήσα στις σάνες των νομάδων οι εικόνες που βίωσα ως θεατής της βουνισίας ομορφιάς με αναμνηστικότητα και με ταξίδευαν στο όνειρο. Οι αισθήσεις μου βρήκαν τις πρωταρχικές τους ριζές στους ήχους των κοπαδιών, στη μουσική από τα αλογόπεταλα, στο χοχλάκι των πτηνών, στην ευωδία της μυρωμένης γης το βλέμμα μου βρήκε ανάσπαση στο κατάλευκο του χιονιού,

στο γαλάζιο του ουρανού, στο βαθυπράσινο του χορταριού, η αφή μου αισθάνθηκε το καλωσόρισμα στα αργαμένα χέρια των καλύτερων ποιμένων, το πνεύμα μου βρήκε την γαλήνη του στην από καρδιάς συνομιλία με τους ανυπόκριτους αυτούς ανθρώπους, η γεύση μου απόλαυσε το βουνισίο γάλα, αρωματοσμένο από της Πινδικής φύσης τα άπειρα βοτάνια. Είχα την αίσθηση ότι γύρω μου σπαταρούσε μια ζωή ανόθευτη, γαλήνια, ειρηνική, που δεν έχει τίποτα κοινό με αυτή που ζούμε σήμερα μια ζωή που πειθαρχεί στον πανάρχαιο ρυθμό της φύσης, των ωρών και των εποχών, μια ζωή στην οποία ο χρόνος είχε σταματήσει στην αιωνιότητα. Οι ποιμένες της Πίνδου, άνθρωποι απλοί, ζεστοί, φιλικόι, φιλόξενοι, πρόσχαροι, εξακολουθούν να διασώζουν την έννοια «άνθρωπος» σε μια εποχή περή και αντιπονητική. Κοντά τους, όπως βρεθεί, ξεχνά να μετρά την ύλη, νιώθει όμορφα, σκέφτεται όμορφα, ζει όμορφα.

Σκέφτομαι πόσο φοβερός και αποτρόπαιος θα ήταν ο τεχνοκρατικός και εμπνευματικός μας κόσμος και πόσο αγανείς θα γίνονταν οι εκτάσεις της καθημερινότητάς μας, αν δεν υπήρχαν τα βουνά, η ποίηση, και οι νομάδες.

- 1 Διευθύνσεις Γεωργίας Άρτας και Ιωαννίνων, 2005
- 2 Αθανασίου και Χρήστου Μακρυγιάννη, Ιστοριογραφία της Πίνδου, Αθήνα 2010, σελ 35-36.
- 3 Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1970, τ. Α, σ.376
- 4 Στράβων, 7.7.8.
- 5 ΗΠΕΙΡΟΣ, 4000 χρόνια Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού, εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1997, σελ 4 κ.ε.
- 6 Παπακώστα Νίκου Χ., Ηπειρωτικά, Ιστορία-Λαογραφία, Αθήνα 1967, σελ 104,309
- 7 Γάσιου Ιουλιού Καίσαρα, άε δειπιο σίνιμ (περί εμφυλίου πολέμου), βιβλίο Γ' κεφ 47
- 8 Παπακώστα Νίκου ο.π σελ 115,195,217
- 9 Καρατζή Νίκου Β., Οι νομάδες Κτηνοτρόφοι των Τζουμερκών, Άρτα 1991, σελ 49-51, 429-438
- 10 Καρατζή Νίκου Β. Μια βραδιά με λύκους, Πρέβεζα 2005, σελ 5

Νίκος Β. Καρατζής, Φιλολόγος - συγγραφέας

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΑΙΝΙΩΝ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ (DOCUMENTARIES) ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Το Ίδρυμα Ανάπτυξης του Μετσοβίου Κέντρου Διεπιστημονικής Έρευνας του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.) για την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών Ευρωπαϊκών πολιτισμών, στο πλαίσιο των σκοπών του, δηλαδή της πολυδιάστατης ενίσχυσης της διεπιστημονικής, εκπαιδευτικής, ερευνητικής και πολιτισμικής αποστολής του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., διοργανώνει Διαγωνισμό Ταινιών Τεκμηρίωσης για το Περιβάλλον και την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών. Οι ταινίες οι οποίες θα βραβευτούν αλλά και ειδικά επιλεγμένες ταινίες θα προβληθούν σε ειδική εκδήλωση παρουσίασης των αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού που θα διεξαχθεί στις εγκαταστάσεις του Ε.Μ.Πολυτεχνείου (ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.), στην πατρίδα των Ιδρυτών και μεγάλων Ευεργετών του, το Μέτσοβο. Στις καλύτερες ταινίες θα δοθούν τα παρακάτω βραβεία:

- ένα πρώτο βραβείο με χρηματική ενίσχυση 4.000 €, εξ ημισείας σε σκηνοθέτη και παραγωγό,
- ένα δεύτερο βραβείο με χρηματική ενίσχυση 3.000 €, εξ ημισείας σε σκηνοθέτη και παραγωγό,
- ένα τρίτο βραβείο με χρηματική ενίσχυση 2.000 €, εξ ημισείας σε σκηνοθέτη και παραγωγό και
- έναν έπαινο με χρηματική ενίσχυση 1.000 €, εξ ημισείας σε σκηνοθέτη και παραγωγό.

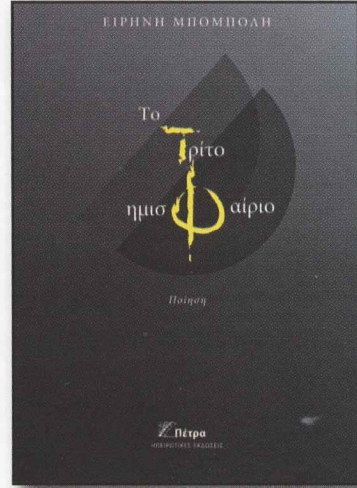
Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν στοιχεία για το ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Πολυτεχνείου και το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π., καθώς και για τους όρους συμμετοχής στο διαγωνισμό και άλλες σχετικές πληροφορίες, στην ιστοσελίδα του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π.: www.ntua.gr/MIRC

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΤΕΧΝΕΣ

Γράφει και
επιμελείται
η BANTA
ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑ

Ειρήνη Μπόμπολη
«**Το τρίτο ημισφαίριο**»
Ποίηση
Ηπειρωτικές
Εκδόσεις «Πέτρα»

Οι υπόγειες διαβάσεις του έρωτα, οι εσωτερικές διασταυρώσεις της ψυχής στη μύηση του εφικτού και την αντιμύηση του ανέφικτου, ο αένσας κύκλος της ζωής, η οποία πεθαίνει για να γεννηθεί και γεννιέται για να πεθάνει, ταυτίζεται με το θάνατο και έχει ενδιάμεσο πάντα τον έρωτα.

«... Κάθε φορά που αποφασίζουμε να συναντηθούμε / βγαίνουμε έξω από το θάνατο...εμείς που όταν θέλουμε να συναντηθούμε / πρέπει πρώτα να πεθάνουμε...».

Η σχέση ανάμεσα στην ποίηση και την ύπαρξη, την ύπαρξη και τον έρωτα, τον έρωτα και το θάνατο... Η ποίηση της αντιποίησης και όχι η αντιποίηση της ποίησης.

«...Πώς να σε ορίσω ποίημα; / αρχή η τέλος της νεροποντής / πάντως επακόλουθο του ανείπωτου / πώς να σε ορίσω ποίημα; / ο ορισμός αντιποιοί τα ουσιαστικά σου κύτταρα »... «Η έλλειψή σου, υπόθεση αυστηρά προσωπική, εστέφθη αντιποίηση».

Το θάυμα της ποίησης, θάυμα της ζωής που «κάνει το ανείπωτο να μοιάζει με συνήθεια...», η δύναμη που ανείπωτου, δύναμη του ανεκπλήρωτου, του ανομολόγητου έρωτα...

«... Οι λέξεις τίνανταν τη σκόνη της θαμπής αυγής... / γίνανε βότσαλα, σφραγίδες ασήμινης / στάμπες οχληρές του ανείπωτου.../...Ο έρωτας που ξετυλίγεται σε σχήμα ασύνδετο / πολυσύνδετο, πολυσύνδετο / ο έρωτας που πλάθεται με νερό και ζάχαρη / έκασε περιστέρι στα μαλλιά σου...».

Τι γίνεται, λοιπόν, όταν «όλοι οι έρωτες δεν χωράνε μέσα στο συμβατό σύμπαν των συνθησμένων κανόνων», όταν γυρεύουμε έναν τόπο να γείρουμε, μια ευκαιρία να ταιριάζουμε το μέγα με το έξω; Όταν γυρεύοντας να συμφιλιωθούμε με τα φαινόμενα αυτού του «άλλου», του αφύσικου ξένου τόπου, μένουμε «απροσάτευτοι και γυμνοί στην παγωλιά του μαύρου»;

Δανεισμένες από την ποιητική γλώσσα και το στοχασμό της Ειρήνης Μπόμπολη, οι παραπάνω φράσεις, δίνουν κατά τη γνώμη μου τη δυναμική και το βάθος της ποιητικής αυτής συλλογής, η οποία είναι πράγματι μια εξονυχιστική εξερεύνηση στα άδυτα της ανθρωπίνης ύπαρξης και ανυπαρξίας, μια αναζήτηση της ισορροπίας μέσα από την εμπειρία της ανισορροπίας, της συνύπαρξης μέσα από τη διαδικασία της μοναξιάς, της γνώσης μέσα από τη συνειδητοποίηση της λήθης.

Το ζητούμενο είναι η ανάδυση, αφού βεβαίως προηγηθεί η δοκιμασία της κατάδυσης, από το σκοτάδι στο φως, από το θάνατο στη ζωή, από την ανυπαρξία στην πληρότητα του έρωτα, από το πρόσκαιρο στο παντοτινό. Αλλά η διαδικασία είναι επώδυνη και όχι τόσο προφανής. Θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι πρόκειται για ουτοπία.

Η ποιητήρια ωστόσο επιμένει. Δείχνει το δρόμο για «εκεί όπου ο ήλιος διαπερνά το σκοτάδι χωρίς να το αραιώνει ή να το διώχνει, το καταφύγιο των ερωτευμένων και των τρελών». «Ας μιλήσουμε για το τρίτο ημισφαίριο. Ο μόνος δρόμος για να θεαθούμε την εικόνα του, την προβολή του στο χάος, είναι η ποίηση», θα πει και μάλλον θα έχει δίκιο.

Χρειάζεται όμως αντοχή, πίστη και δεκτικότητα στη μύηση να την ακολουθήσεις ως «θρηνητής του αδύνατου», εκεί «στην Τρίτη διάσταση του έρωτα», «στον άλλο τόπο / στο ημισφαίριο της τολμηρής αποχώρησης» και να την επαληθεύσεις.

Ελπιδοφόρος Ιντζέμπελης: Μια απρόσμενη συνάντηση Αϊνστάιν – Καραθεοδωρή - Εκδόσεις ΑΛΔΕ

Από τις εκδόσεις ΑΛΔΕ κυκλοφορεί η νέα συλλογή (14) διηγημάτων του συγγραφέα εκπαιδευτικού Ελπιδοφόρου Ιντζέμπελη με τον ευρηματικό τίτλο «Μια απρόσμενη συνάντηση Αϊνστάιν – Καραθεοδωρή», ένα βιβλίο το οποίο εκπλήσσει για την πρωτοτυπία και τον ιδιαίτερο τρόπο δομής και αφήγησης, καθώς είναι πολλές οι απρόσμενες συναντήσεις, τις οποίες παρακολουθεί ο αναγνώστης κατά την πλοκή των ιστοριών.

Κι αυτό, γιατί ο συγγραφέας είχε την ευφυή έμπνευση, σε αρκετά από τα διηγήματά του, να παρουσιάσει είτε ως αφηγητές, είτε ως κεντρικούς ήρωες σημαντικές προσωπικότητες που σφράγισαν με το έργο τους τον πολιτισμό μας, αλλά και γενικότερα την πρόοδο των τεχνών και επιστημών, όπως για παράδειγμα ο μεγάλος Έλληνας μαθηματικός Κωνσταντίνος Καραθεοδωρής, του οποίου η επιρροή στην εξέλιξη της μαθηματικής επιστήμης είναι σημαντική, παραδεκτή και αξιοθαύμαστη ακόμα και από τον Αϊνστάιν. Αλλά και προσωπικότητες όπως ο Κώστας Ταχτσής ή ο Μάνος Λοΐζος και άλλες δεμένες άρρηκτα με το νομό Άρτας (όπου εργάζεται, εμπνέεται και δημιουργεί τα τελευταία χρόνια ο συγγραφέας), όπως ο Κώστας Κρουτσάλλης, ο Ντίνος Δημόπουλος ή ο Γρηγόρης Βαφίλης, καθλώνουν με τη δυναμική ενός λόγου που πηγάζει από τα βάθη της αλβιτικής σκέψης και αγγίζει την ψυχή με τρυφερότητα, πάθος και ευαισθησία, με ευθύνη, σεβασμό αλλά και νοσταλγία για ό,τι όμορφο, πηγαίο και αληθινό αφήνει ανεξίτηλα σημάδια αυθεντικότητας στο χώρο και το χρόνο.

Γεμάτες ένταση και ζωντάνια οι ιστορίες του Ελπιδοφόρου Ιντζέμπελη ξεπηδούν ολοκάθαρες από τις σκοτεινές γωνιές του χρόνου και καταφέρνουν να συγκινήσουν, ενεργοποιώντας όχι μόνο την αδιάφορη, ίσως, φαντασία μας, αλλά και την κοιμισμένη, κατά πολύ, συνειδησή μας, για τόσα - όσα συμβαίνουν γύρω μας και απειλούν την ποιότητα της ζωής και τη συνέχειά της.

Στην «απροσδόκητη συνάντηση», θα τιμήσουμε την αξία που έχουν οι φίλιες όταν «χτίζονται μέσα από τον αλληλοσεβασμό και την αποδοχή της προσωπικότητας του άλλου...».

Στο «σημάδι», θα νοσταλγήσουμε την απέραντη ομορφιά της απλότητας με όλη την ημεράδα, αλλά και αγριάδα της θάλασσας, έτσι όπως αυτή ζωγραφίζεται στη ράχη ενός φάρου και θα διαπιστώσουμε πως η αρχή ενός μύθου βρίσκεται εκεί που τελειώνει η αλήθεια κάποιου βιώματος...

Στην «επιστροφή» θα γυρίσουμε πίσω στην αφετηρία μας και η επιστροφή στην πατρίδα θα είναι παράλληλη και επιστροφή στον εαυτό μας, στα απόκρημνα βουνά της ψυχής μας...

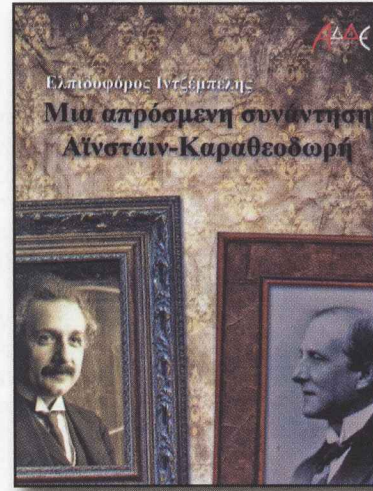
Στο «όλα και όλα τέσσερα πέτρινα κτήρια» θα νιώσουμε πως η χαρά και η επιτυχία πολλαπλασιάζεται, όταν έχεις ανθρώπους να τη μοιραστείς, όπως ακριβώς μετριάζεται η λύπη και η δυστυχία...

Στην «επικίνδυνη αποστολή» θα γοητευτούμε από τη δύναμη της προσφοράς, η οποία υπερβαίνει τη ζωή, ακολουθεί το φορέα της μετά θάνατον και περνάει στην αθανασία του ανθρώπινου στίγματος του...

Στο «Ζεὺς καλεῖ Κόπρινα» θα μας συνταράξει η κραυγή του συγγραφέα για φιλίωμα του ανθρώπου με τη φύση και θα συμμεριστούμε την αγάπη του για το σπάνιο φυτικό και ζωικό πλούτο, που, παρά την καταστροφική συμπεριφορά μας, καταφέρνει να αντιστέκεται και να δίνει ζωή στους υδροβιότοπους...

Στο «σφύριγμα της κόρας του πλοίου» θα νιώσουμε τη δύναμη και την αντοχή της αληθινής αγάπης...και τέλος, στη «μεγάλη γιορτή» θα αισθανθούμε τη μοναξιά της Σοφίας, κοφτερό λεπίδι που σχίζει στα δυο την ψυχή της, στην κρύα και τιμωμένη μεγαλοπλοή, όπου οι άνθρωποι δυσκολεύονται να συμπάσχουν, να κατανοούν, να ανέχονται.

Ό,τι κινείται...πυροβολείται!
www.gnomiartas.gr
Άμεση και καθημερινή ενημέρωση

Βαγγέλης Κούτας
«**Μια χαραμάδα φως**»
Μυθιστόρημα
Εκδόσεις Ψυχογιός

Πόσο δύσκολο είναι αλήθεια να καταφέρει να ανοίξει ο συγγραφέας τις θύρες της ανθρωπίνης ψυχής, όταν εκείνες παραμένουν για χρόνια ερμητικά κλειστές; Και πόσο ακόμα πιο δύσκολο, αλλά και επώδυνο, γίνεται αυτό, όταν αφορά στο άγγιγμα της ψυχής ενός εγκαταλελειμμένου και κακοποιημένου με βιασμό μικρού παιδιού;

Το βέβαιο είναι πως πρόκειται για ένα ριψοκίνδυνο εγχείρημα, καθώς η συγγραφή ενός μυθιστορήματος με θέμα τον βιασμό ενός παιδιού, έχει να κάνει με ένα θέμα, το οποίο, απ' ενός μεν απαιτεί πολύ λεπτούς χειρισμούς, από συγγραφική άποψη πάντα, ώστε να μην τρέψει σε φυγή τον αναγνώστη, απ' ετέρου δε επιβάλλεται να βασιστεί πάνω σε έρευνα και επιστημονική προσέγγιση για να μην «κάψει» τον συγγραφέα.

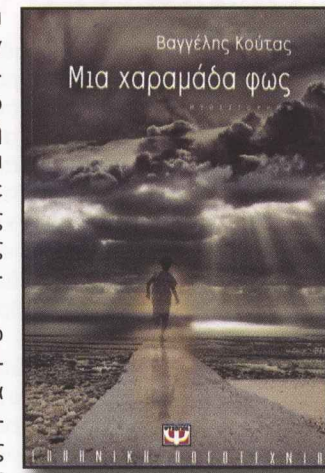
Υπό αυτή την έννοια δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι «βγάζουμε το κατέλο» στον συμπατριώτη συγγραφέα Βαγγέλη Κούτα, διότι είχε τα κότσια (τουτέστιν τη δυνατή συγγραφική πέννα) και πραγματεύτηκε με επιτυχία ένα τόσο ευαίσθητο θέμα, δίνοντας απ' ενός μεν όλο το βάθος της εσωτερικότητας των ηρώων, απ' ετέρου δε κάθε διάσταση ή επίπτωση των πράξεών τους, σε υπαρξιακό, κοινωνικό και επιστημονικό επίπεδο. Με μια γλώσσα που καθλώνει τον αναγνώστη, λιτή, σκληρή και ρεαλιστική μεν, όταν

πρόκειται να απογυμνώσει χωρίς κανένα έλεος την ακόμα πιο σκληρή και οδυνηρή αλήθεια, περισσότερο ευαίσθητη και συγκινησιακή δε, όπου αυτό απαιτείται από το ίδιο το κείμενο, σε καμία περίπτωση πάντως επιτηδευμένη ή εντέχνως καθοδηγούμενη στο συγκινησιακό πεδίο.

Είναι αξιοθαύμαστος ο τρόπος με τον οποίο χειρίζεται τόσο τα εκφραστικά του μέσα, όσο και τους ιδίους τους ήρωες, καθώς και τη βαναυσότητα της ιστορίας του ο συγγραφέας, ώστε να μπορεί να κρατάει τις απαιτούμενες ισορροπίες, χωρίς να προδίδει την αρχική πρόθεση του κειμένου του, που δεν είναι άλλη από μια βαθιά τομή με όλες τις ανθρωπίνες και κοινωνικές προεκτάσεις στο τόσο επίκαιρο πάντα θέμα της σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκου.

Και το καταφέρνει απόλυτα με ελλειπτικό τρόπο γραφής, αλλά και προσέγγιση βασισμένη σε επιστημονική γνώση, φωτίζοντας τη βαθύτητα του πυθμένα και όχι τη ρηχότητα της άκρης και καταδεικνύοντας τα κρύφια και άδηλα αντί των προφανών και κραυγαλέων. Ως προς τα υπόλοιπα, με αριστοτεχνικό τρόπο είναι αλήθεια, αφήνει στον αναγνώστη την ευθύνη της λεπτομερούς θέασης και της άμεσης αντίδρασης.

Μη νομίζει κανείς, βεβαίως, ότι ο συγγραφέας

λιποτακτεί την επονειδιστή και επαίσχυντη στιγμή, εκείνη δηλαδή του βιασμού. Η ματιά του δεν είναι λοξή, κάθε άλλο. Κοιτάει στα ίσια, με ένα βλέμμα που τρυπάει την καρδιά και με λόγο κοφτερό σαν λεπίδι. Και ενώ ουδώς εκβιάζει το συναίσθημα ή τον προβληματισμό, δεν θα υπάρξει αναγνώστης, ο οποίος θα διαβάσει αυτό το βιβλίο και δε θα νιώσει τη θροβιά στο στομάχι, δεν θα συγκλονιστεί ή δεν θα προβληματιστεί για τη συνενοχή όλων μας όσο ανεχόμαστε ως κοινωνία την όποια παιδική κακοποίηση και ταπείνωση.

Από το οπισθόφυλλο του βιβλίου επιλέγουμε ένα απόσπασμα, χαρακτηριστικό δείγμα της γραφής του:

«Το αγόρι μαζεύτηκε σαν ασπόνδυλο και έγινε μικρό κουβάρι. Ήταν η ώρα που το χρώμα της τελειωμένης μέρας βθαινε ανάμεσα στα αιωνόβια δέντρα. Ο πόνος στην κοιλιά και ανάμεσα στα πόδια του ήταν αβάσταχτος. Το κορμί του έκανε ανεξέλεγκτους σπασμούς. Αν πεθάνω, αν δε ζήσω έπεται απ' αυτό, σκέφτηκε και σύρθηκε προσπαθώντας να πιαστεί απ' τα λιανόκλαρα. Από τα μάτια του έτρεχαν δάκρυα. Ύστερα από λίγα μέτρα σταμάτησε αποκαμωμένο. Τράβηξε με κόπο το παντελόνι του να κρύψει τη γύμνια του. Άκουσε θόρυβο και πινάχτηκε. Ήξερε ότι ο εφιάλτης ήταν ακόμη εκεί γύρω. Έπρεπε να σηκωθεί, να τρέξει, να γλιτώσει...».

Γεώργιος Χ. Κομζιάς
«**Το Καγκελάρι**»:
Χορευτικό δρώμενο
απ' τη Ροδαυγή Άρτας
Έκδοση Αδελφότητας
Ροδαυγής Άρτας

Επανελημμένως έχουμε τονίσει στη στήλη βιβλίου, ότι έργο ανεκτίμητης αξίας αποτελεί η προσφορά των Ηπειρωτικών Συλλόγων στη λαογραφική καταγραφή και τη συλλογή των σπάνιων θησαυρών είτε της προφορικής μας λογοτεχνίας (δημοτικών τραγουδιών, παραλογών, μύθων, θρύλων και άλλων παραδόσεων), είτε λαϊκών δρώμενων (χορευτικών, εθίμων, τελετουργικών, θρησκευτικών κ.ά.), πολιτισμικά στοιχεία, τα οποία συνθέτουν το ψηφιδωτό της καθημερινότητας του λαού μας σε πρότερες εποχές τόσο στο εσωτερικό πεδίο εκφράζοντας συναισθήματα, πόθους, σκέψεις και στοχασμούς, όσο και στο εξωτερικό πεδίο, εκείνο του χωροχρόνου με έμφαση σε εκδηλώσεις κοινωνικοπολιτικού και ιστορικού χαρακτήρα.

Σπάνια κατάθεση λαογραφικού χαρακτήρα, χρήσιμη για κάθε ερευνητή και μελετητή σχετικής κατεύθυνσης, αλλά και για όποιον θεωρεί καθήκον του να γνωρίσει τα έθιμα του λαού μας ανακαλύπτοντας τη βαθύτερη ουσία και το νόημα τους, προσεγγίζοντας τα πρισματικά μέσα από την ιστορική τους διαδρομή και αξία και όχι απλώς επιφανειακά, αποτελεί η παρούσα έκδοση της Αδελφότητας Ροδαυγής Άρτας, η οποία ήρθε στα χέρια μας με την ευγενική χειρονομία του δραστήριου επί σειρά ετών προέδρου της

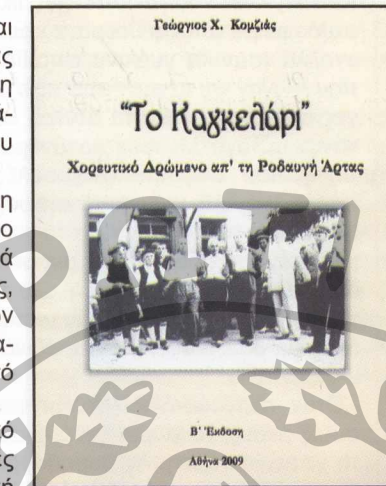
Παύλου Τσάγκα και είναι προϊόν ενδελεχούς έρευνας και μελέτης του Ροδαυγίτη εκπαιδευτικού και λαογράφου συγγραφέα Γεωργίου Κομζιά.

Η αξιολογία αυτή έκδοση αφορά σε ένα από τα πιο λαοφιλή λαϊκά χορευτικά δρώμενα της ορεινής Άρτας, αλλά και άλλων περιοχών της Ηπείρου (όπως Παπαδάτες Πρέβεζας), το γνωστό σε όλους μας Καγκελάρι.

Πρόκειται, για λατρευτικό χορευτικό έθιμο με βαθιές ρίζες στη θρησκευτική λαϊκή παράδοση, με έντονα στοιχεία συμβολισμού, εσωτερικότητας και μηνυματικού χαρακτήρα, καθώς σε δύσκολες εποχές, όταν το έθνος ήταν υπόδουλο, έδωσε το δικό του ξεχωριστό στίγμα, σφυρηλατώντας την ενότητα και περνώντας μέσω της έκφρασης και της επαφής των χορευτών του τη δυναμική του θάρρους και της ελπίδας για ελευθερία.

Στις ενενήντα και κάτι σελίδες της συγγραφικής του σπουδής, ο συγγραφέας ετιχειρεί με επιτυχία μία βαθιά ανάλυση, ξεκινώντας με εύστοχη προλογική ενότητα όπου χτυπά κατ' ευθείαν στην καρδιά του δρώμενου, τονίζοντας τη σημασία του στη διαμόρφωση της ιδέας και των ιδανικών της κοινότητας:

«Θυμάμαι το χοροστάσι σε όλη του τη μεγαλοπρέπεια με όλη την κοινότητα εκτεθειμένη εκεί να διατρανώνει χορεύοντας για άλλη μία φορά τη συνοχή της και το πιο σημαντικό, ίσως, να διακη-

ρύσσει μ' αυτόν το μεγαλόπρεπο τρόπο ότι είναι εκεί, στο χώρο όπου για αιώνες οι πρόγονοί της επαναλάμβαναν το ίδιο πράγμα αναπαράγοντας την ιδέα και τα ιδανικά της κοινότητας». Κατόπιν θα αναφερθεί στα δικά του βιώματα και την ταύτιση του δρώμενου με το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής και θα εξειδικεύσει τα ιστορικά, κοινωνικά, πολιτικά, ψυχολογικά, αξιολογικά, πολιτισμικά του στοιχεία, καθώς και τα μουσικολογικά, τεχνικά χαρακτηριστικά και ιδιαίτερα γνωρίσματα, αναφερόμενος εν τέλει και σε παραδοσιακούς χορούς

και τραγούδια που ακολουθούσαν το καγκελάρι, στα τραγούδια της προετοιμασίας, αλλά και στα επόμενα, τα οποία είναι κυρίως σκωπτικά, όπως το τριβίτο πιπέρι, τα κουκιά κ.ά.

Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η γνώση που προσφέρει το βιβλίο (αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγγραφέας ανατρέπει σε μια πλούσια βιβλιογραφία) ως προς τη σημαντική προσφορά, η οποία αναγνωρίζεται στο καγκελάρι σε εθνικό και κοινωνικό επίπεδο, καθώς, όπως προαναφέραμε, αποτέλεσε τρόπο συγκέντρωσης κρυφής συνεννόησης και ανταλλαγής μηνυμάτων των κατακτημένων κατά των κατακτητών: «Για μας τότε το Καγκελάρι ήταν ξεσπασμα. Με τα σφιχτοδεμένα χέρια μας ήταν σα να δίναμε ο ένας στον άλλον θάρρος. Και το πάτημά μας στον σκοπό του χορού ήταν δυνατό και οργισμένο. Έμοιαζε σα να πατούσαμε την τυραννία...».

Παρακαλούνται οι συγγραφείς και εκδότες των Ηπειρωτικών βιβλίων, να αποστέλουν στην εφημερίδα μας δύο αντίτυπα των έργων τους. Ένα για την βιβλιοκριτική και ένα για την Ηπειρωτική Βιβλιοθήκη, την οποία έχει δημιουργήσει ο "Πύρρος". Σας ευχαριστούμε.

ΠΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ – ΑΝΑΛΛΟΙΩΤΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ

Από τη **Σαββούλα Κολιούλη**

«Καθεύδεις υπό μανδραγόραν»

Ο μανδραγόρας ήταν φαρμακευτικό φυτό που προκαλούσε βαθύ ύπνο σε όποιον έπινε το αφέψημά του. Ήταν δηλαδή ναρκωτικό. Συνεπώς η φράση των αρχαίων Αθηναίων «καθεύδει υπό μανδραγόραν» σημαίνει ότι κοιμάται κάποιος βαθιά, διότι έχει πειε μανδραγόρα που έχει υπνωτική ιδιότητα.

Αυτή ήταν η πραγματική σημασία της φράσης. Ωστόσο σπάνια λεγόταν με την παραπάνω πραγματική της σημασία, διότι σπάνια χρησιμοποιούνταν από τους Αθηναίους το αφέψημα του μανδραγόρα. Γι' αυτό και το απόφθεγμα, αφού γνώριζαν την ιδιότητά του.

Έπειτα δεν υπήρχαν τότε ναρκωμανείς. Κυρίως χρησιμοποιούσαν τη φράση αυτή με μεταφορική έννοια, δηλαδή την έλεγαν όταν μιλούσαν για άνθρωπο που δεν γνώριζε ούτε τα πιο απλά πράγματα, για άνθρωπο καθυστερημένο που είχε μεσάνυχτα και έμοιαζε να κοιμάται βαθιά σαν να είχε πειε μανδραγόρα.

Έλεγαν, λοιπόν, γι' αυτόν ότι «υπνώνεται υπό μανδραγόραν».

Με την ίδια ακριβώς έννοια χρησιμοποιείται και σήμερα η αρχαία αυτή φράση, αλλά από κάπως εγγράμματα άτομα, όταν θέλουν να χαρακτηρίσουν κάποιον άνθρωπο πολύ κουτό που δεν γνωρίζει τίποτε, είναι νωθρός, άβουλος, αδιάφορος για τους πάντες και τα πάντα, για άνθρωπο υποταγμένο στη μοίρα του, χωρίς διάθεση και ικανότητα αντίδρασης και γενικώς για άνθρωπο με πολύ χαμηλή νοημοσύνη.

Ο απλός όμως λαός τους αποκαλεί βλάκες, κοιμισμένους, χαζούς, μπουφους, χαμένα κορμιά, κουεντέδες και κοροΐδα των ζυπνίων.

(Από την εφημερίδα «ΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ»)

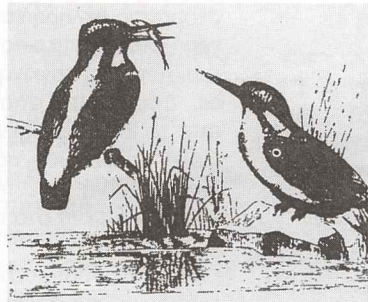
ΟΙ ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ ΜΕΡΕΣ - Χειμώνα στο χωριό παλιά...

Οι Αλκυονίδες μέρες στην καρδιά του χειμώνα, για μας τους ορεινούς τους αποκλεισμένους κι' αποκομμένους τα παλιά τα χρόνια απ' τον όζω κόσμο, ήταν μια πολυπόθητη καιρική αναλαμπή! Ένα θείο δώρο! Γιατί είχαμε μπουσινί και βαρυγκομήσει από τις κακουχίες και τους άφθονους χιονιάδες (που δεν έβλεπες ξίχιο από τον Δεκέμβρη και μέχρι τον Μάρτη!).

Τις Αλκυονίδες μέρες θυμάμαι, όλοι οι χωριανοί κι ο καθένας στο ρόλο του και στο πόστο του προσπαθούσαν να χαρούν τις γλυκιές αυτές καλωσυνάτες μέρες και να τις αξιοποιήσουν συνάμα, όσο μπορούσαν καλύτερα. Άνοιγαν το στίπι ν' αεριστεί και να μπει λίγος ήλιος, βγάδαν τα μανάρια για να πιουν νερό σε κάποια κοντινή βρύση -και πάλιν στο χιόνι- και να τα βρέσει κι αυτά λίγο ο ήλιος, θα ξαμολιόνταν στο δάσος για λίγη χλωροσσιά για τις μανδρές γίδες (έλατο, κλαρί, κισσό, απαλόκεδρο) κι άλλες μικροδουλειές του ποδαριού. Οι γέροι, τυλιγμένοι στις μάλλινες κάπες τους, θα μάζευαν λίγο ήλιο σε κάποιο απόγυνο μέρος.

Ρομαντικά μπορώ να πώ, ότι τις ολιγοήμερες αυτές τις χειμωνιάτικες λιακάδες το χιονισμένο αρρενωπό τοπίο έπαιρνε και μια θελκτική όψη. Μιά πανώρια γραφική θέα, και γιορταστική -θα 'λεγα- πανηγυρική ατμόσφαιρα από τα θεοράτα κρούσταλλα (σαν τα γυάλινα σπαθιά), που λιώναν και πέφταν από τις στέγες των σπιτιών και τα δέντρα και κάναν πάταγο! Με τους χιονάνθρωπους που στήναμε στις αυλές, στους δρόμους και στους κήπους. Κάποιο γραμμόφωνο από 'να μπαλκόνι σπιτιού θα 'δινε μια μουσική νότα π' ακούονταν απ' όλο το χωριό, κι ο χιονοπόλεμος και τα παιδικά φάλτα στις γειτονιές έδιναν μια ζωντάνια...

Όταν περνούσαν οι λιόλαμπρες αυτές μέρες, το χωριό ξανάβρισκε τη χειμερία νάρκη. Ας θυμηθούμε, όμως, κι όσοι τυχόν δεν ξέρουν, ποιες είναι οι Αλκυονίδες μέρες, πώς δημιουργούνται και πώς πήραν τ' όνομά τους. Κατά την επιστημονική, λοιπόν, εξήγηση, είναι οι εφτά (7) μέρες πριν κι εφτά μέρες

(7) μέρες μετά την τροπή τη χειμωνιάτικη του ήλιου στα μέσα ακριβώς του Γενάρη. Κι όπως μας λέει η Μετεωρολογία, είναι η εξίσωση των βαρομετρικών πιέσεων μεταξύ της Βόρειας και της Νότιας Ευρώπης, που ο καιρός βελτιώνεται και ξεσταίνει. Τ' όνομά τους, το πήραν από το ψαροπούλι **Αλκυών** ή **Αλκυόνη**, που αυτές τις μέρες κλωσάει τ' αυγά του στις ακτές.

Πιο αναλυτικά: Κατά τη λαϊκή μας παράδοση, ένας παλιός μύθος λέει τα εξής: «Η Αλκυόνη είναι όνομα ηρωίδων της ελληνικής μυθολογίας. Γνωστότερη ήταν η κόρη του θεού των ανέμων, Αιόλου και γυναίκα του Κήκυκα.

Το ζευγάρι αυτό ήταν τόσο χαρούμενο κι ευτυχισμένο, ώστε να καυχιέται και ν' αυτοαποκαλείται Ζευς και Ήρα αντίστοιχα. Για την ασέβειά τους αυτή θύμωσε ο Δίας και τους τιμώρησε. Τον Κήκυκα τον μεταμόρφωσε σε όρνιο! Ξετρελλαμένη πια η δύστυχη γυναίκα του απ' το κακό αυτό που τη βρήκε, γύριζε στις ερημιές, στις βολτώδεις περιοχές και στις εκβολές των ποταμών, για να βρεί πια τον χαμένο Κήκυκα.

Οι θεοί του Ολύμπου τη λυπήθηκαν και τη μεταμόρφωσαν κι αυτή σε πουλί-ψαροπούλι -τη γνωστή αλκυόνη- για να ψάχνει και στις θάλασσες μήπως εκεί τον βρει.

Η θεά Ήρα οργισμένη την τιμώρησε περισσότερο, την υποχρέωσε να κλωσάει τ' αυγά της μεσοχείμωνα, αντίθετα απ' όλα τα άλλα πουλιά, που γεννούν και κλωσσουν την άνοιξη.

Έτσι τα μανιασμένα κύματα σπάζαν τ' αυγά της πάνω στα βράχια και σάρωναν τη φωλιά της, κάνοντας την να κλαίει και να οδύρεται σπαρακτικά. Τότε οι θεοί του Ολύμ-

που για τη σκληρή αυτή τιμωρία της από τον Δία και την Ήρα, διέταξαν τη θάλασσα και τους αέρηδες να ησυχάζουν για δύο εβδομάδες, όσες δηλαδή μέρες χρειαζόταν να κλωσάει τ' αυγά της η Αλκυόνη. Έτσι, εξηγείται κι η μικρή καλοκαιρινή παρεμβολή στο μεσοχείμωνα».

Ως προς τα άλλα, η αλκυόνη είναι πουλί αποδημητικό με δικό του δρομολόγιο. Μας έρχεται στα τέλη του καλοκαιριού και φεύγει στις αρχές του Μάρτη.

Η θρυλική, λοιπόν, αλκυόνη, το ψαροπούλι ή βασιλοπούλι ή πουλί της ακτής όπως άλλοι το λένε, έχει άσχημο σώμα και όμορφα φτερά κι εξακολουθεί και σήμερα να 'ναι το σύμβολο της καλοκαιριάτικης αναλαμπής στα μέσα του χειμώνα.

Πολλοί άνθρωποι το 'χουν και σαν γούρικο πουλί. Γι' αυτό, οι ταγκουνηδες το διατηρούν βαλαμωμένο για να τους φέρνει πολλά πλούτη στο στίπι. Οι δε καταστηματαρχες το 'χουν στο κατάστημά τους για να τους φέρνει κέρδη κι οι χωρικοί για να μην πέσει αστροπελέκι στο στίπι τους.

Στο δε ζωικό βασίλειο διακρίνεται για τη συζυγική της πίστη κι αφοσίωση, όταν αρρωστήσει ο σύντροφός της. Τότε η θηλυκή τον παίρνει στους ώμους της και φεύγει. Τον ταΐζει και τον περιποιείται μέχρι τον θάνατό του. Και δεν είναι το μόνο πουλί σε τέτοιου είδους πράξεις. Η τρυγώνα άμα χάσει το ταίρι της και χιρρέμει, δεν ξανασιμίζει μ' άλλο τρυγόνη.

Τα κοράκια άμα γεράσουν δέχονται τις περιποιήσεις απ' άλλα νεότερα κοράκια. Ο δε πελεκάνος αν δεν βρίσκει τροφή να δώσει στα μικρά του κι αυτά κινδυνεύουν να πεθάνουν, σχίζει το στήθος του και τους δίνει το αίμα του για τροφή. Αυτό αναφέρεται και στον Επιτάφιο Θρήνο της Ορθοδοξίας: «Ώσπερ πελεκάν την πλευράν σου τετρωμένος λόγω τους θανόντας παίδας εξώμασας επιστάδας ζωτικούς αυτούς χυμούς».

Αυτά, λοιπόν, λέει η παράδοση κι ο αρχαίος μύθος για την αλκυόνη και τις ομώνυμες της μέρες του Γενάρη.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΚΟΥΤΕΛΑΣ

Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ) συμπατριώτη **Γιώργου Τσιολογιάννη**, αμέριστου και ανεκτίμητου συμπαραστάτη και χορηγού του Συλλόγου, ο οποίος μαζί με τη σύζυγό του **Λαμπρινή** και εικοσαετή παρέα έδωσαν τη δική τους νότα στην πανηγυρική εκδήλωση.

Τους παρευρισκόμενους τίμησε με την παρουσία του και με τα καλά του λόγια ο δήμαρχος Βορείων Τζουμέρκων **Γιάννης Σεντελής**, ο οποίος, στη διάρκεια του σύντομου χαιρετισμού που απηύθυνε, ευχαρίστησε τους Πλατανουσιώτες για την πολύτιμη συμβολή και στήριξη που του παρείχαν στις πρόσφατες αυτοδιοικητικές εκλογές για την ανάδειξη του στο δημαρχιακό θώκο στο νέο διευρυμένο Δήμο.

Χαιρετισμό απηύθυνε, μοιράζοντας ευχαριστίες και ευχές, και η πρόεδρος του Συλλόγου **Παρθενία Αναγνωστόπουλου-Λυντήρη**.

Παραβρέθηκαν ακόμη ο δημοτικός σύμβουλος Πλατανούσας και ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου **Τάκης Τσιολογιάννης** και **Κώστας Νταλίτσας**.

ΧΑΡ. ΓΑΛΙΑΝΔΡΑΣ-ΑΡΤΙΝΟΣ

Οι Απόδημοι Αθαμανιώτες άρρηκτα δεμένοι με την πατρώα γη

Οι απόδημοι Αθαμανιώτες απέδειξαν για άλλη μια φορά πως είναι άρρηκτα δεμένοι με την πατρώα γη, αυτή των Ανατολικών Τζουμέρκων Άρτας, τους ανθρώπους της, τα προαιώνια ήθη και έθιμα του τόπου τους, την πλούσια προικισμένη φύση.

Και το απέδειξαν διπλά, χωρίς κακομοιρία και μοιρολατρία, αλλά περήφανα, όπως ταιριάζει στην καταγωγή τους, κατά τη διάρκεια της λαμπρής εκδήλωσης κοπής της πίτας, που φιλοξενήθηκε στην αίθουσα τελετών της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας Ελλάδος, στην Αθήνα, για να υποδεχθούν αντάμα το νέο έτος και να αλληλοευχηθούν για καλύτερη χρονιά.

Το απέδειξε ο πρόεδρος της Αδελφότητας Αθαμανιωτών και Κάτω Αθαμανιωτών, δραστήριος και δημιουργικός κ. **Λεωνίδας Τσίπρας**, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του με το μήνυμα αισιοδοξίας που μετέφερε στους συμπατριώτες του, λέγοντας μεταξύ άλλων:

«Υποδεχτήκαμε το 2011 με προσδοκία να είναι για όλους μας καλύτερο από το 2010 και ευελπιστούμε ότι η νέα αυτή χρονιά που ανέτειλε να μας κάνει πιο αισιόδοξους και να μας γεμίσει ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Εμείς ο Ηπειρώτης, άλλωστε, είμαστε άνθρωποι εργατικοί και μετρημένοι και πιστεύω πως έχουμε τη δύναμη να ξεπερνάμε δύσκολες καταστάσεις. Οι δεσμοί της κοινής καταγωγής, τα ήθη, τα έθιμα και οι παραδόσεις μας πιστεύω πως θα γίνουν καταλύτες της σκληρής πραγματικότητας και βάλαμο σε κάθε είδους πίκρα και αδικία στους δύσκολους καιρούς που περνάει η πατρίδα μας».

Το απέδειξε σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας με την απόφασή του να αφιερώσει την εκδήλωση και όλη τη χρονιά στους εργάτες της τέχνης του λόγου, τους καταγόμενους από Αθαμάνιο και Κάτω Αθαμάνιο. Συγγραφείς και ποιητές που εμπνεύστηκαν από την ομορφιά του τόπου τους και παρήγαγαν σημαντικό έργο στο χώρο της ποίησης, της πεζογραφίας, της ιστοριογραφίας. Έργο σημαντικό και διαχρονικό, πολύτιμη παρακαταθήκη και πηγή έμπνευσης για νεότερους δημιουργούς. Έργο το οποίο τιμά όλους τους Αθαμανιώτες.

Την παρουσίαση των τιμών των δημιουργών επιμύσηθηκε ο γενικός γραμματέας της Αδελφότητας κ. **Πολύβιος Τσίρκας**, ενώ την ανάγνωση αποσπασμάτων από έργα των τιμωμένων **Κώστα Γεωργιάδη**, **Κωνσταντίνου Δ. Τασινού**, **Δημητρίου Ν. Χατζηγιάννη**, **Κώστα Κουτσώκωστα**, **Κώστα Γ. Τασινού**, **Έφης Πανάγου** και **Γιάννη Γαλιάνη-Άλλου** ανέγνωσαν οι συντοπίτες ηθοποιοί **Νίκος Βερέλης** και **Χρήστος Γαλιάνης**, καθώς και η **Ντίνα Τσίπρα**.

Ακολούθησε η κοπή της πίτας εν μέσω ευχών και χειροκροτημάτων και βεβαίως η πλούσια γευσιγνωσία από γνήσιες Αθαμανιώτικες λιχουδιές και νοστιμιότητες πίτες. Την τσιπουροκατάλυξη τίμησαν δεόντως οι περισσότεροι, αφού ήταν γνήσιο ζαμπελίτικο απόσταγμα, προσφορά του συμπατριώτη **Γιώργου Ν. Τσίρκα**. Και του χρόνου δεν με υγεία!

Χαράλαμπος Γαλιάνδρας Αρτινός

Ψηφιακή ξενάγηση στην Άρτα

Πιλοτικό σύστημα ψηφιακής ξενάγησης σε όλο το νομό εγκαταστάθηκε και λειτουργεί στο Δήμο Αρταίων. Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα τουριστικής προβολής και ηλεκτρονικής καθοδήγησης σε ιστορικά μνημεία και σημεία δημόσιου ενδιαφέροντος. Η τοποθέτηση του συστήματος είναι μια μεγάλη προσφορά στην τουριστική προοπτική της περιοχής, αφού μέσω αυτού θα γίνουν ευρύτερα γνωστά τα μνημεία, τα αξιοθέατα και οι χώροι προορισμού, η πολιτιστική παράδοση, τα καταλύματα, τα καταστήματα, οι χώροι αναψυχής και διασκέδασης των επισκεπτών. Και βεβαίως θα συμβάλλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη του νομού.

Τοπική Συνέλευση της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων - Τμήματος Ηπείρου

Συνεπής στη φιλοσοφία της αποκέντρωσης των εκδηλώσεών της η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Τζουμέρκων πραγματοποιήσε Τοπική Συνέλευση των μελών και φίλων της, που διαμένουν στη Νότια Ήπειρο και Αιτωλοακαρνανία, την Κυριακή (27-02-2011) στην Άρτα, στη φιλόξενη αίθουσα εκδηλώσεων του Μουσικοφιλολογικού Συλλόγου «Ο Σκουφάς». Η συμμετοχή των μελών, που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της Εταιρείας ήταν ικανοποιητική και ουσιαστική, γιατί με τις τοποθετήσεις, τις επισημάνσεις και τις προτάσεις τους, στάθηκαν σύμβουλοι και εμπνευστές του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για τον σχεδιασμό και την πραγμάτωση των στόχων της.

Ο Πρόεδρος της ΙΛΕΤ κ. **Κώστας Μαργώνης**, αφού ευχαρίστησε τον πρόεδρο του «Σκουφά» κ. **Γ. Κουτσούμπα** και το Δ.Σ. του Συλλόγου για την ευγενική παραχώρηση της αίθουσας, καθώς και τους συντονιστές της Ι.Λ.Ε.Τ. κ. **Σταυρούλα Χάρου**, κ. **Γιάννη Στάμο** και κ. **Δ.Χαμπίμπη** για την άσπιση οργάνωση της Τοπικής Συνέλευσης, αλλά και τους παριστάμενους για την παρουσία τους, προσδιόρισε τους προσανατολισμούς της Εταιρείας επισημαίνοντας ότι όλες οι προσπάθειες των μελών και φίλων της συντελούν στην αναβάθμιση της περιοχής των Τζουμέρκων, στην καλύτερη αμοιβή της αληθινής και ουσιαστικής σχέσης με τον πολιτισμό των προγόνων, με τα έργα του μυαλού και των χεριών τους, με τον ιδιόμορφο πολιτισμό των Τζουμέρκων.

Ο πρόεδρος αναφέρθηκε σε πολλαπλές δράσεις πολιτισμού, τις οποίες διοργάνωσαν διάφοροι φορείς στη Αθήνα, στα Γιάννινα και στη Θεσσαλονίκη, στις οποίες μέλη του Δ.Σ. της Ι.Λ.Ε.Τ. συμμετείχαν ενεργά, αφού πεποίθησή τους είναι ότι η παρουσία της Εταιρείας σε εκδηλώσεις πολιτισμού ενδυναμώνει τους δεσμούς των Τζουμερικιών και καταξιώνει την Εταιρεία στον ευρύτερο χώρο της Ηπειρωτικής Αποδημίας και της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Στη συνέχεια ο κ. Μαργώνης έδωσε το περίγραμμα των προγραμματισμένων δράσεων της Ι.Λ.Ε.Τ. για το καλοκαίρι του 2011, εστιάζοντας στην **Επιστημονική Ημερίδα (Ματσούκι 2 Ιουλίου 2011)** με θέμα: **Η μονή της Βυλίας στον τόπο και στον χρόνο**, την οποία συνδιοργανώνουν το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας, η 8η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, η Μονή Βυλίας Μπουσουλίου, ο Δήμος Βορείων Τζουμέρκων, οι φίλοι του Βυζαντινού Μουσείου, η Ι.Λ.Ε.Τ. και ο Σύλλογος Μπουσουλίου.

Επίσης ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους για το θέμα των αρχαιολογικών ανασκαφών στα Τζουμέρκα, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη, αφού έχει συγκροτηθεί σχετικός φάκελος από τις αρχαιολόγους κ. **Ανθή Αγγέλη** και κ. **Κωνσταντίνα Ζήδρου**. Ο πρόεδρος ακολούθως περιέγραψε την προσπάθεια που καταβάλλεται για την αναβάθμιση του Δελτίου «Τζουμερικά Χρονικά», το οποίο κερδίζει τις εκτιμήσεις των αναγνωστών λόγω σοβαρότητας, επιμέλειας, ποικιλίας και αρτιότητας του περιεχομένου του και έκλεισε την εισήγησή του με τη σχεδιαζόμενη έκδοση αφιερωματικού τεύχους στον φωτογράφο **Κ. Μπαλάρα**, το οποίο θα περιλαμβάνει εισήγησης ειδικών, που εκφωνήθηκαν στην ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στο Βουργαρέλι το 2008.

Για την αποστολή της Ι.Λ.Ε.Τ. ως πολιτιστικού και επιστημονικού φορέα μίλησαν στη συνέχεια μέλη του Δ.Σ., αλλά και μέλη και φίλοι της Εταιρείας. Ενδιαφέρουσες παρεμβάσεις έκαναν ο κ. **Δημήτρης Χαμπίμπης**, ο κ. **Γιώργος Γιαννάκης**, ο κ. **Δημήτρης Βλαχοπάνος**, ο κ. **Νίκος Καρατζένης**, ενώ σημαντικές προτάσεις κατατέθηκαν από φίλους και μέλη της Εταιρείας. Αξιολογές τοποθετήσεις έκαναν οι αιρετοί Δημοτικοί Αρχόντες. Ο αντιδήμαρχος Αρταίων κ. **Θεόδωρος Γκούβας** μίλησε με θερμή για τη γνωριμία που με την Εταιρεία και ως εκπρόσωπος του Δημάρχου Αρταίων κ. **Γιάννη Παπαλέξη**, μέλους της Ι.Λ.Ε.Τ., δήλωσε πως θα συνδράμει το έργο της, αφού ο πολιτισμός αποτελεί σπουδαίο κεφάλαιο για τον τόπο μας.

Ο Δήμαρχος Κεντρικών Τζουμέρκων κ. **Μαρίνος Γαρνέλης** διαβεβαίωσε ότι καθίσταται αρωγός στις επιδιώξεις της Εταιρείας, επισημαίνοντας μάλιστα πως, παρά την οικονομική κρίση που μαστίζει τη χώρα, είναι πρόθυμος να διαθέσει 'από το υστέρημα' του Δήμου του για τις αναμφισβήτητα κοινωφελείς δράσεις της Εταιρείας.

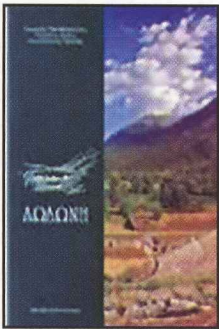
Τα μέλη του Δ.Σ. της Ι.Λ.Ε.Τ. μετά το πέρας των εργασιών της Τοπικής Συνέλευσης, ευαρεστούμενα από το ειλικρινές ενδιαφέρον και την αγωνία των συμμετεσχόντων για την ευόδωση των σχεδιασμών της Εταιρείας, εξέφρασαν τις ευχαριστίες τους προς όλους και τους διαβεβαίωσαν ότι οι προτάσεις τους θα αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης και γνώμονα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας για την αναζήτηση, τη διάσωση και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς των Τζουμέρκων και της Ηπείρου γενικότερα.

Νίκος Β. Καρατζένης

μέλος Δ.Σ. της Ι.Λ.Ε.Τ.

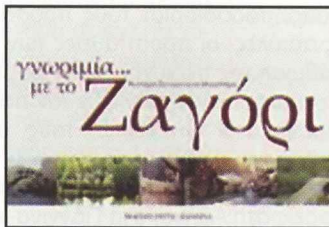
Γνωριμία με τον τόπο μας Η Δωδώνη και το Ζαγόρι στην Πρέβεζα

Παρουσιάστηκαν το Σάββατο 12 Μαρτίου 2011 στη Θεοφάνειο Αίθουσα Τέχνης του Δήμου Πρέβεζας τα βιβλία «ΔΩΔΩΝΗ», που συνέγραψαν οι γιατροί **Γεώργιος Παπαδόπουλος, Γεώργιος Λώλος και Κωνσταντίνος Παππάς**, και «Γνωριμία με το ΖΑ-

ΓΟΡΙ», που έγραψε η γιατρός κυτταρολόγος **Νεκταρία Ζαγοριανάκου – Μακρυδήμα**.

Και τα δύο βιβλία, που κυκλοφόρησαν πρόσφατα από τις εκδόσεις Εφύρα, επιχειρούν μια διαδρομή

στο μύθο, στην ιστορία και στη σύγχρονη πραγματικότητα, γι' αυτό και αποτελούν πολύτιμο οδηγό για τους εραστές του ελληνικού τοπίου και τους λάτρεις της ελληνικής παράδοσης. Την εκδήλωση διοργάνωσε το Παράρτημα Πρέβεζας της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας. Για τα βιβλία μίλησε ο φιλόλογος **Δημήτρης Βλαχοπάνος**. Χαιρετισμό απηύθυνε ο πρόεδρος του Τοπικού Τμήματος της Αντικαρκινικής Εταιρείας **Γιάννης Καπώνης**. Τη μουσική υπόκρουση του οδοιπορικού στα Ζαγοροχώρια επιμελήθηκε ο κλαρινίστας **Γιώργος Νάσης**, ενώ το πρόγραμμα εκόσμησε η διεθνώς αναγνωρισμένη **Παιδική Χορωδία Αρμονία**. Η παρουσίαση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της Αντικαρκινικής Εταιρείας με θέμα «Γνωριμία με τον τόπο μας».

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΛΑΧΟΠΑΝΟΥ**

Η πρόκληση της διαφορετικότητας και ο ρόλος του Εκπαιδευτικού Στην Άρτα

Ημερίδα με θέμα «Ένα σχολείο για όλους: η πρόκληση της διαφορετικότητας και ο ρόλος του εκπαιδευτικού» διοργάνωσαν ο **Σύνδεσμος Φιλολόγων** και οι Σχολικοί Σύμβουλοι Φιλολόγων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Άρτας **Πολυξένη Παπαχρήστου** και **Ονούφριος Παυλογιάννης**. Η ημερίδα, οι εργασίες της οποίας διεξήχθησαν την Πέμπτη 10 Μαρτίου 2011 στην αίθουσα ΔΙΩΝΗ του Εκθεσιακού Κέντρου Άρτας, διοργανώθηκε σε συνεργασία με τους Εκπαιδευτικούς Ειδικού Αγωγής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Άρτας **Χαρίλαο Ζαχαρή** και **Μαρία Βαμβάτσικου**.

Στο πρώτο μέρος της ημερίδας αναλύθηκαν οι ενότητες «Διαφορετικότητα και παθολογία του γραπτού λόγου», με εισηγητή τον **Δημήτρη Στασινό**, καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και «Ένταξη – ενσωμάτωση παιδιών με ιδιαιτερότητες στο σχολείο με βάση το νόμο 3699/2008», με εισηγητή τον **Ανδρέα Δήμο**, Προϊστάμενο Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Ηπείρου. Ακολούθησε συζήτηση με συντονιστή το Σχολικό Σύμβουλο Φιλολόγων Ονούφριο Παυλογιάννη.

Στο δεύτερο μέρος αναλύθηκαν οι ενότητες «Διαδικασία αξιολόγησης στα Κέντρα Διαφοροποιητικής Διάγνωσης και Υποστήριξης», με εισηγήτρια την **Παρασκευή Καλτσούνη**, υπεύθυνη του Κέντρου Διαφοροποιητικής Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ) Ιωαννίνων, και «Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και

Ειδική αγωγή: μορφές και προβληματισμοί», με εισηγητές τους **Χαρίλαο Ζαχαρή** και **Μαρία Βαμβάτσικου**. Ακολούθησε συζήτηση με συντονίστρια τη Σχολική Σύμβουλο Φιλολόγων **Πολυξένη Παπαχρήστου**.

Στο τρίτο μέρος της ημερίδας ομάδες εκπαιδευτικών κατά θεματική ενότητα συζητήσαν πάνω σε ειδικά θέματα μαθησιακών σεναρίων και ανάλυσης περιπτώσεων που συναντούν στην τάξη.

ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΡΑΧΘΟΥ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Προστασίας Αράχθου ανασυγκροτήθηκε στην τελευταία συνεδρίασή του σε σώμα μετά από την παραίτηση του προέδρου **Ιωάννη Μπενέκου** για προσωπικούς λόγους ως εξής:

Πρόεδρος: Απόστολος Τζίμας
Αντιπρόεδρος: Ηλίας Καραμπίκας
Γραμματέας: Δημήτριος Μήτσης
Ταμίας: Ευγενία (Τζένη) Τόλη
Μέλος: Γεώργιος Παπαπέτρος
Αναπληρωματικό μέλος: Χρήστος Χριστογιάννης

Το νέο Δ.Σ. και ο Σύλλογος στο πλαίσιο του καταστατικού του, θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται σε όλα τα θέματα που έχουν σχέση με την προστασία του Αράχθου.

Το ολοκαύτωμα του Κορμένου στο Κομπότι Άρτας

«Αν δεν γνωρίσουμε την ιστορία του τόπου μας και αν δεν νιώσουμε πως είμαστε μέρος της, δεν θα ξέρουμε ούτε γιατί υπάρχουμε ούτε προς τα πού πάμε».

Μ αυτή τη σκέψη, που αποτέλεσε και την εισαγωγή της εκδήλωσης, παρουσιάστηκε την Πέμπτη 17 Μαρτίου 2011 στους μαθητές του Λυκείου και του Γυμνασίου Κομποτίου Άρτας η μαρτυρική σελίδα του Κορμένου. Αναλάβαμε μαζί με το φίλο και καλό συνεργάτη **Ηλία Λάμπρη**, εκλεγμένο μέλος του Τοπικού Συμβουλίου Κορμένου και έναν από τους ακούραστους εργάτες της ιστορίας και του πολιτισμού του χωριού μας, να κάνουμε γνωστό στους μαθητές της περιοχής το ολοκαύτωμα της 16ης Αυγούστου 1943, το οποίο αποτελεί μία από τις πιο τραγικές σελίδες της νεότερης ιστορίας μας.

Η παρουσίαση στο Κομπότι είναι συνέχεια της προσπάθειας που καταβάλλουμε να διδάχουν οι νέοι άνθρωποι την ιστορία των παππούδων τους. Επισκεφτήκαμε πέρυσι την Ηγουμένισσα και μιλήσαμε στους μαθητές του 1ου Γυμνασίου της πόλης, καθώς και τη Φιλοθέη Άρτας, όπου παρουσιάσαμε την ιστορία του Κορμένου στους μαθητές του Γυμνασίου. Στο επόμενο διάστημα σκοπεύουμε να συνεχίσουμε με τα γυμνάσια και τα λύκεια της ευρύτερης περιοχής.

Στους μαθητές του Κομποτίου προβλήθηκε ένα ειδικά διαμορφωμένο για μάθημα τοπικής ιστορίας οπτικοακουστικό (DVD) ντοκουμέντο, που επιμελήθηκε ο **Ηλίας Λάμπρης**. Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσαν οι δραματικές μαρτυρίες ανθρώπων του Κορμένου, οι οποίοι βρέθηκαν αντιμέτωποι με το θάνατο και είδαν με τα ίδια τους τα μάτια τα στίπια τους να γίνονται στάχτη και αγαπημένα τους πρόσωπα να καίγονται μέσα σ' αυτά ζωντανά ή να εκτελούνται με αγριότητα στις αυλές και στους δρόμους.

Η συγκίνησή τους κορυφώθηκε όταν αντίκρισαν τις εικόνες φρίκης που εκατομμύρια συνάνθρωποί μας ζουν σήμερα στις χώρες του λεγόμενου τρίτου κόσμου και σ' αυτές που η βία του πολέμου και της σφαγής δεν έχει τελειωμό. Ο **Ηλίας**

Λάμπρης φρόντισε να συνδέσει τη σφαγή του Κορμένου με τη σφαγή των αμάχων και τα εγκλήματα πολέμου που σημειώνονται σήμερα σε βάρος χιλιάδων δυστυχισμένων και αθώων παιδιών.

Το ολοκαύτωμα του Κορμένου, τονίστηκε με έμφαση, αποτελεί έγκλημα πολέμου. Ένας οργανωμένος τακτικός στρατός εκτελεί άμαχους και ανυπεράσπιστους ανθρώπους, μεταξύ των οποίων 72 παιδιά ηλικίας 4 μηνών έως 10 χρονών. Τη φρίκη αυτή, που παραπέμπει σε εποχές βαρβαρότητας, δεν επιτρέπεται να την ξεχάσουμε ποτέ.

Η αναφορά στο γεγονός του ματωμένου γάμου και στη θηριωδία των ναζί αξιωματικών και στρατιωτών, οι οποίοι όχι μόνο δε σεβάστηκαν τίποτα, αλλά έπνιξαν στο αίμα την αυλή του οικοδεσπότη **Θεόδωρου Μάλλιου** και εκτέλεσαν εν ψυχρώ 40 άτομα, μεταξύ των οποίων τη νύφη **Αλεξάνδρα** και το γαμπρό **Θεοχάρη**, προκάλεσε ένα ισχυρό τράνταγμα στους ευαίσθητους μαθητές.